

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

Święto Lotnictwa Polskiego w Czyżynach → str. 3

W niedzielę, 24 sierpnia 2025 roku, Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie-Czyżynach zaprasza na obchody Święta Lotnictwa Polskiego.

Darmowe bilety dla seniorów → str. 2

Senioralia Nowohuckie → str. 6

Dożynki nowohuckie w Pleszowie → str. 7

Prace torowe przy Kombinacie → str. 2

Ruch kołowy będzie możliwy jak dotychczas po południowej stronie jezdni al. Solidarności w kierunku ul. Ujastek.

REKLAMA

INTROLIGATOR

CENTRUM B, BLOK 7

www.oprawaksiazek.pl

REKLAMA

F.H.U. „ELMAR”
Pl. Targowy „Piast”, paw. 3 (os. Piastów 60A)
ROWERY:
SPRZEDAŻ | KOMIS | CZĘŚCI | AKCESORIA | SERWIS

Fot. Marcin Pietrzyk

NA WAKACYJNYM SZLAKU

str. 8 i 9

REKLAMA

Santander
CONSUMER BANK

10x0%

raty
10x0%

SPRAWDŹ

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk.
Redaguje zespół.
Telefon red.: 12 643-44-33 Faks: 12 643-66-33
E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl
Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków.
Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków.
Skład Marcin Świątkowski
Druk: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział
Poligrafia, Drukarnia Sosnowiec
Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść
zamieszczanych ogłoszeń.

Zapraszamy na
zakupy do Centrum
Handlowego TOMEX!

MODA I REGIONALNE PRODUKTY I LOKALNA SPOŁECZNOŚĆ

facebook.com/tomex.krakow

**SKLEP ZABAWKOWO
-PAPIERNICZY**

„PAPIRUS” ZAPRASZA
do nowej siedziby na pl. Targowym
„Piast” (paw. 20, 21, 22)

**WIELKI POWRÓT DO STAŁYCH KLIENTÓW
(DAWNEJ OS. BOHATERÓW WRZEŚNIA)**

Sklep czynny:
pon-pt. 10:00-19:00,
sb. 10:00-14:00

ARTYKUŁY PAPIERNICZE I ZABAWKI, PIECZĄTKI,
WIZYTÓWKI, TERMONADRUKI, GRAWEROWANIE

DARMOWE BILETY DO OGRODU BOTANICZNEGO UJ DLA SENIORÓW Z DZIELNICY XVII

Seniorzy z Dzielnicy XVII Wzgórza Krzesławickie mogą do końca października zwiedzać za darmo Ogród Botaniczny UJ. Jedyne warunki to otrzymanie wejściówki w Urzędzie Miasta Krakowa – w tym celu trzeba najpierw zadzwonić pod numer 12 616 5139 i zgłosić chęć udziału w projekcie. Zadanie jest realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa. Liczba darmowych biletów na zwiedzanie Ogrodu Botanicznego UJ – indywidualnie i grupowe z przewodnikiem – jest ograniczona, decyduje więc kolejność zgłoszeń. Do otrzymania wejściówki uprawnione są osoby powyżej 60 roku życia, mieszkające na terenie dzielnicy XVII. Jedna osoba może otrzymać maksymalnie dwa bilety. Odbiór tylko osobiście w Urzędzie Miasta Krakowa po wcześniejszym zgłosze-

niu telefonicznym na numer 12 616 5139 – zapisujący się zostanie poinformowany o dokładnym miejscu i czasie odbioru wejściówek. Przy odbiorze będzie potrzebny dowód tożsamości lub inny dokument potwierdzający wiek seniora. Bilety indywidualne można wykorzystać w sierpniu, wrześniu lub październiku; grupowe z przewodnikiem w konkretnym dniu wskazanym na wejściówce (17 września i 24 września). Dojazd do Ogrodu Botanicznego na koszt seniora, darmowy jest tylko wstęp i zwiedzanie.

Zadanie pod nazwą pn. „Seniorzy zwiedzają Ogród Botaniczny UJ z przewodnikiem” jest realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa dla dzielnicy XVII Wzgórza Krzesławickie.

(red) Fot. Jan Graczyński/
kraków.pl

DYŻUR W GŁOSIE

Z dziennikarzami można kontaktować się za pomocą poczty e-mail. Redaktorka Agnieszka Łoś. Adres e-mail: gmh@o2.pl

Na prośbę Czytelników uruchamiamy również stały dyżur telefoniczny w każdy ostatni czwartek miesiąca w godz. 9.30-10.30 pod numerem telefonu 12 643 44 33.

TRWAJĄ PRACE TOROWE PRZY KOMBINACIE

Do 1 września będą prowadzone prace torowe na węźle rozjazdów przy kombinacie. Roboty na ulicy Ujastek mają na celu poprawę stanu torowiska i urządzeń sterowania, co zwiększy bezpieczeństwo i komfort przejazdu pasażerów komunikacji miejskiej. W związku z pracami swoją trasę zmieni linia tramwajowa nr 4.

Torowcy będą realizować prace naprawcze na torowisku na ul. Ujastek, w cieniu toczących się robót przy S7 i wyłączeniu częściowo z ruchu al. Solidarności (w kierunku placu Centralnego). Na węźle rozjazdowym „Kombinat” wymienione zostaną m.in. krzyżownice, zwrotnice oraz system sterowania i ogrzewania zwrotnic. Rozjazd, przejście dla pieszych oraz przejazd rowerowy zostaną wykonane

w prefabrykowanych betonowych płytach.

Ruch kołowy będzie możliwy jak dotychczas po południowej stronie jezdni al. Solidarności w kierunku ul. Ujastek. Utrzymane zostanie przejście dla pieszych i przejazd rowerowy przez

ul. Ujastek w kierunku przystanku tramwajowego „Kombinat” 02. Linia tramwajowa nr 4 zostanie skierowana na trasę objazdową – od przystanku „Kombinat” do pętli „Kopiec Wandy”. Bilety okresowe wykupione na linię nr 4 zachowują ważność na stałej

i zmienionej trasie tej linii, a ponadto: na trasie linii nr 138 na odcinku „Wańkowicza” – „Kombinat” oraz na trasie linii nr 142 i 442 na odcinku „Plac Centralny im. R. Reagana” – „Os. Na Stoku Szkoła”. (f) Fot. Zarząd Dróg Miasta Krakowa

Kronika pamięci

- Krystyna ADAMCZYK, lat 89
- Helena FILIPEK, lat 87
- Barbara GÓRECKA, lat 75
- Halina KAWA, lat 89
- Zbigniew KLUZEK, lat 73

- Jerzy KOCIŃSKI, lat 76
- Władysław KOTARBA, lat 81
- Cecylia KUCHNIA, lat 85
- Jacek KUSKA, lat 72
- Jan MIERZWA, lat 80

- Zbigniew MROCZEK, lat 67
- Maria PIESZCZYŃSKA, lat 86
- Maciej RAKOCZY, lat 41
- Wanda REMPICHEL, lat 85
- Bronisław STYCZEŃ, lat 83

- Marianna TARACH, lat 94
- Alicja URBANIEC-MARS, lat 82
- Marian WIĘK, lat 85
- Zbigniew WOJTASIK, lat 68

REKLAMA

KARAWAN GRUPA
FIRMA POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

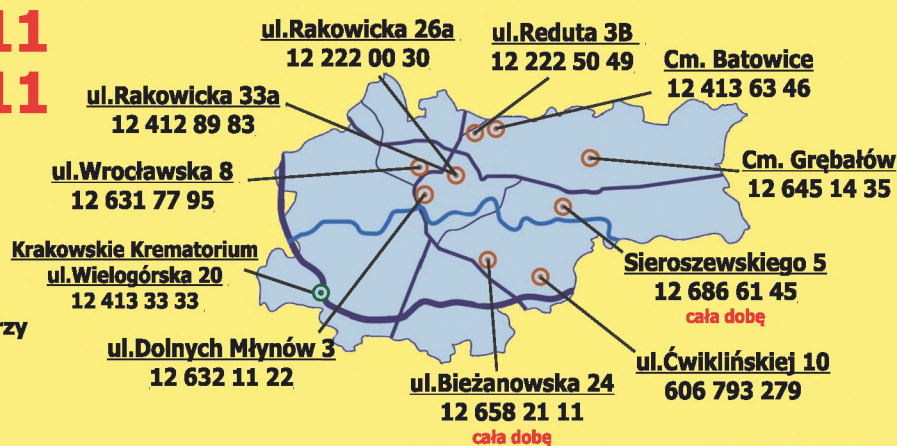
CAŁĄ DOBĘ
również w
Niedziele i Święta

12 411 11 11
12 658 21 11

Kompleksowe Usługi Pogrzebowe

- Całodobowy odbiór osób zmarłych z domów rodzinnych, szpitali, domów opieki, hospicjów
- Przechowywanie ciał zmarłych we własnej chłodni
- Kremacje, certyfikowane balsamacje,
- Reprezentujemy Rodzinę w urzędach, instytucjach, kancelariach kościelnych i zarządach cmentarzy
- Dokonujemy wszelkich opłat związanych z pogrzebem
- Bezgotówkowe rozliczanie pogrzebu w ramach zasiłku pogrzebowego

Gwarantujemy najlepsze ceny usług pogrzebowych

www.karawan.pl

ŚWIĘTO LOTNICTWA POLSKIEGO W KRAKOWIE-CZYŻYNACH

W niedzielę, 24 sierpnia 2025 roku, Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie-Czyżynach zaprasza na szczególne obchody Święta Lotnictwa Polskiego. Tegoroczne wydarzenie odbędzie się na rozszerzonym terenie Muzeum, obejmującym również obszar wokół nowo wybudowanego Hangaru nr 5. To właśnie w tej nowoczesnej przestrzeni w dniu święta uroczystie otwarta zostanie nowa wystawa stała pt. „Z wiatrem i pod wiatr – lotnictwo cywilne”. Centralnym punktem obcho-

dów tegorocznego Święta Lotnictwa Polskiego będzie właśnie otwarcie tej nowej wystawy stałej, poświęconej historii i współczesności polskiego lotnictwa cywilnego. Ekspozycja, zaprojektowana w nowoczesnej, narracyjnej formule, opowiada o wpływie lotnictwa na rozwój gospodarczy, społeczny i kulturowy. Zgromadzone eksponaty – w tym pełnowymiarowe samoloty, szybowce i lotnie – oraz archiwalia, fotografie i multimedia – ukazują fascynującą

drogę, jaką przeszła cywilna awiacja od pierwszych lotów po współczesne podróże transkontynentalne. Szczególne miejsce na wystawie zajmuje historia Polskich Linii Lotniczych LOT – jednego z najstarszych przewoźników lotniczych na świecie. Otwarcie wystawy zaplanowano na godzinę 13:30.

Święto rozpoczniemy częścią oficjalną – o godzinie 10:15 odbędzie się msza święta w intencji lotników, po której nastąpi uroczysty apel pamięci

z asystą honorową 6. Brygady Powietrznodesantowej. Po oddaniu hołdu lotnikom, którzy poświęcili życie w służbie ojczyźnie i złożeniu kwiatów przy Ścianie Pamięci Muzeum Lotnictwa Polskiego przemaszerujemy w rytmie nadawanym przez Orkiestrę Reprezentacyjną Sił Powietrznych pod Hangar nr 5, w którym otwarta zostanie nowa wystawa stała „Z wiatrem i pod wiatr – lotnictwo cywilne”.

(f) Fot. Muzeum Lotnictwa Polskiego

IPN UFUNDOWAŁ NAGROBEK OFIERZE NIEMIECKIEJ ZBRODNI

Idzi Kotyza (1914-1942) urodził się w Bieńczycach. Tam ukończył szkołę podstawową, a następnie odbywał praktyki w Fabryce Zieleniewskiego w Krakowie. Do wybuchu II wojny światowej pracował jako ślusarz. Podczas okupacji niemieckiej został zatrudniony w warsztatach samochodowych.

Został zamordowany przez Niemców 12 sierpnia 1942 r. na posterunku policji „granatowej” w Bieńczycach. Posterunek mieścił się w domu jego siostry. W tym samym dniu Niemcy zastrzelili także dwóch innych mężczyzn: Filipa Kowalskiego i Antoniego Waleriana. Zbrodni Niemcy dokonali po tym, jak

został postrzelony komendant posterunku „granatowej” policji. Niemcy ich zamordowali, mimo że z tym wydarzeniem nie mieli nic wspólnego. Komendanta posterunku postrzelił inny „granatowy” policjant. Aresztowano także kilkanaście innych osób. Idzi Kotyza spoczywał dotychczas na cmentarzu parafial-

nym w Nowej Hucie - Mogile w ziemnym grobie, który był w bardzo złym stanie. Na tym niszczącym grobie Instytut Pamięci Narodowej wybudował granitowy pomnik, aby godnie upamiętnić ofiarę niemieckiej zbrodni.

(f) Fot. IPN. Oddział Kraków

Fot. Grób Idziego Kotyzy przed remontem.

Fot. Aktualny wygląd grobowca z umieszczonym na nim wieńcem od Instytutu Pamięci Narodowej.

Tydzień
FELIETON
JANA
FRANCZYKA

PAMIĘĆ
TAMTYCH DNI

45 lat temu, 14 sierpnia 1980 r., wybuchł strajk w Stoczni Gdańskiej. Dzień później, 15 sierpnia, do tego strajku dołączyła Stocznia Gdyńska oraz większość zakładów Trójmiasta. 19 sierpnia wybuchł strajk w Stoczni Szczecińskiej.

Natomiast 26 sierpnia, w nowohuckiej Arce Pana rozpoczęła się głódówka solidarnościowa ze strajkującymi w Polsce robotnikami, zorganizowana przez pierwszą w Nowej Hucie antykomunistyczną grupę opozycyjną, jaką była założona rok wcześniej Chrześcijańska Wspólnota Ludzi Pracy. Głodujący w Arce pisali w jednym z wydanych przez siebie oświadczeń: „Wyrażamy nadzieję, że nasza głódówka i modlitwy przyczynią się do przyjęcia przez władze państwowe robotniczych postulatów – a przez to, do sprawiedliwych stosunków w naszej Ojczyźnie i trwałego ładu społecznego”. Oczywiście w tamtej głódówce chodziło również o zmobilizowanie pracowników nowohuckich zakładów do

26 sierpnia, w nowohuckiej Arce Pana rozpoczęła się głódówka solidarnościowa ze strajkującymi w Polsce robotnikami

czynnego poparcia strajkującego Wybrzeża. Uczestnicy głódówki prowadzili stały nasłuch Radia Wolna Europa i przepisywali na maszynie do pisania aktualne komunikaty na temat ówczesnej sytuacji politycznej. Komunikaty te były następnie rozdawane tym, którzy pojawiali się w Arce i przychodzili porozmawiać z uczestnikami głódówki. Wśród odwiedzających Arkę byli także hutnicy, którzy za jakiś czas stali się przywódcami nowohuckiej Solidarności.

Jan L. Franczyk

Nowohuckie Centrum Kultury

+ 27 VIII, godz. 12:00 (sala 006) – Nowohucki Uniwersytet Dzieci. Wydział Przyrodniczy: „Zamrażamy Lato – eksperymenty z chłodem”. Lato w wersji na zimno! Podczas zajęć sprawdzimy co się dzieje z wodą w różnych temperaturach, wykonamy lodowe eksperymenty i odkryjemy, jak działa chłód w przyrodzie. Prorowadzenie: Bartłomiej Rynduch. Jednorazowa wejściówka: 50 zł. Informacje: Dział Edukacji NCK, tel. 12 644 02 66 w. 35.(f)

DO NAJBLIŻSZEJ NIEDZIELI POTRWAJĄ 49. MIĘDZYNARODOWE TARGI SZTUKI LUDOWEJ

Do najbliższej niedzieli, czyli do 24 sierpnia na Rynku Głównym w Krakowie trwać będą 49. Międzynarodowe Targi Sztuki Ludowej! To największe wydarzenie promujące autentyczne rękodzieło i rzemiosło artystyczne w Krakowie, które przyciąga twórców i miłośników sztuki z całego świata. Tegoroczna edycja ma szczególny, symboliczny charakter – stanowi bowiem wigilię wielkiego jubileuszu pięćdziesięciolecia Międzynarodowych Targów Sztuki Ludowej. To moment, w którym z dumą patrzymy na niemal pół wieku historii tego wyjątkowego wydarzenia, budującego rangę Krakowa jako stolicy kultury i tradycji, a zarazem z odwagą spoglądamy w przyszłość, planując jubileuszową, 50. edycję Targów w 2026 roku. Podczas targów można podziwiać i nabywać unikalne przedmioty, poznać techniki tradycyjnego rzemiosła oraz uczestniczyć w warsztatach prowadzonych przez doświadczonych artystów. To niepowtarzalna okazja, aby odkryć bogactwo kultury ludowej i tradycji różnych regionów. Przez niemal trzy tygodnie będziemy czekać na Was na Rynku Głównym, by pokazywać piękno i bogactwo polskiej i zagranicznej sztuki ludowej, rzemiosła i rękodzieła. Spotkanie u nas rzemieślników tworzących od lat, a także nowe pokolenie rękodzielników.

Historia Międzynarodowych Targów Sztuki Ludowej sięga lat 70. XX wieku! Od początku towarzyszył im zamysł ratowania odchodzącej w przeszłość kultury ludowej – materialnej i niematerialnej. Jako IMAGO Centrum Sztuki Ludowej od lat organizujemy MTSL, podczas których przyświeca nam ten sam cel – bezpośredniego kontaktu z żywą kulturą ludową i jej chronienia.

– Zapraszamy na stoiska naszych wystawców, gdzie znajdziecie tradycyjne pamiątki, zabawki, ceramikę użytkową, unikatową biżuterię, oryginalną odzież, a także bardzo tradycyjne produkty, takie jak krakowska koronka klockowa, plecionki, produkty garncarskie, haft czy wycinanka łowicka – opowiadają organizatorzy.

Podczas tegorocznych Międzynarodowych Targów Sztuki Ludowej na scenie prezentowały się i będą się prezentować znane polskie zespoły folkowe, a także artyści z zagranicy – ze Słowacji, Węgier, Ukrainy, Czech, Estonii, Bułgarii, Litwy i Łotwy. Program kulturalno-edukacyjny będzie prawdziwą podróżą przez bogactwo kultur Europy Środkowo-Wschodniej i regionu karpackiego, ukazując różnorodność tradycji, brzmień i kostiumów, które od lat współtworzą charakter tego wydarzenia. (f)

49. MIĘDZYNARODOWE TARGI SZTUKI LUDOWEJ

8-24.08.2025 KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY

IMAGO
CENTRUM
SZTUKI LUDOWEJ

ORGANIZATOR

TEATR
LUDOWY

Scena Pod Ratuszem, Rynek Główny 1

+ 22 i 23 VIII (piątek i sobota), godz. 19 – Tramwaj zwany pożądaniem.
+ 24 i 26 VIII (niedziela i wtorek), godz. 19 – Wszystko o kobietach.
+ 27 i 28 VIII (środa i czwartek), godz. 19 – Boska.

NOTOWANIA CENOWE

SZKOLNE

Zbliża się nowy rok szkolny i uczniowie będą potrzebowali uzupełnić szkolne zapasy. Polecam kompleksowe zakupy w F.H. „Papiрус” os. Piastów 60A (na Placu Targowym PIAST). Są tutaj w pełnym wyborze zeszyty: 16 -kartkowe od 1,60 zł, 32-kartkowe od 2,60 zł, 60-kartkowe od 3,00 zł,

80-kartkowe od 3,90 zł, 96-kartkowe od 4,90 zł. W ofercie jest wiele innych rodzajów zeszytów, np. kołozeszyty, bruliony A4 itd. Bloki rysunkowe 3,99 zł, techniczne z wyższą gramaturą papieru od 5,99 zł, papier kolorowy 4,50 zł. Są też gumki na uchem, skoroszyty, segregatory A4 i A5, plecaki i wiele innych potrzebnych artykułów szkolnych i biurowych. Do pisania polecam pióra na naboje od 15 zł, pióra Pilot FRIXION – 12,90 zł + wkłady w cenie 8,99 zł/szt. Oczywiście są też droższe firmy – Parker, Bic, Herlitz, Waterman od 25 zł do 220 zł. Jeżeli są pióra, są i długopisy tych samych firm i tu ceny oscylują od 1,80 zł do 180 zł. Ołówki od 2,60 zł, kredki od 14,50 zł, cienkopisy od 2,90 zł, przybory geometryczne od 1,50 zł. Przybory te chowamy do piórnika, który możemy nabyć od 16 zł. Dostaniemy tu okładki na zeszyty (najlepszej jakości) w cenie od 1,20 zł do 3,30 zł, naklejki na zeszyty, farby plakatowe, akwarelowe, akrylowe, olejne, kleje, taśmy, korektory, mazaki do piór, preperatki, notesy samoprzylepne i wiele, wiele innych. Całość artykułów pakujemy do plecaka, który można kupić już od 65zł, objętych roczną gwarancją. Warto przypomnieć, że jest duży wybór zabawek, art. kreatywnych i ozdobnych. Wykonywane są usługi termonadruku, grawerowania i pieczętki, które można zamówić w trybie ekspresowym. Cały czas obowiązuje Karta Stałego Klienta, na którą jest 5 % zniżki. „Papiрус” jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 10.00 do 19.00, a w soboty od 10.00 do 14.00. W niedzielę sklep nieczynny. Serdecznie zapraszamy! (sp) fot. autor

WALUTA

Stabilizacja na rynku walutowym przy mocnym kursie złotówki. W kantorze na pl. Bieńczyce paw. 7 tel. 12 641-46-36 odnotowaliśmy następujące kursy walut: USD: 3,61-3,66 zł; euro: 4,22-4,27 zł; GBP: 4,88-4,93 zł; CHF: 4,48-4,54 zł. Aktualne ceny walut na stronie internetowej: www.kantorjb.pl. (mp)

KINO SFINKS

VINCI 2 to kontynuacja kultowej komedii Juliusza Machulskiego, w której ponownie występują Robert Więckiewicz, Borys Szyc, Kamila Baar i Łukasz Simlat. Cuma, emerytowany mistrz złodziejskiego fachu, wiezie spokojne życie na andaluzyjskim wybrzeżu Hiszpanii. Niespodziewanie dostaje propozycję kolejnego skoku. Odmawia – aż dowiaduje się, że Chudy, dawny partner Grubego, planuje największy napad w Krakowie i to bez niego. Co gorsza, z nową, młodą ekipą. Dla Cumy to nie tylko wyzwanie. To sprawa osobista. Wraca, żeby udowodnić, że nadal jest złodziejem numerem jeden. Żeby odzyskać szacunek. I wyrównać rachunki. Plan? Prosty: ukraść to, co planują inni, i zrobić to lepiej. Szybko jednak wszystko zaczyna wymykać się spod kontroli. Film będzie można zobaczyć również w Filmowym Klubie Seniora i Seniorki we wtorek 26 VIII o godz. 14:00.

Nominowany do Złotej Palmy w Cannes BIRD to popis reżyserskiej siły i odwagi jednej z najciekawszych reżyserek światowego kina, Andrei Arnold („American Honey”, „Fish Tank”). 12-letnia Bailey mieszka w wytatuowanym od stóp do głów ojcem, Bugiem i starszym bratem Hunterem w małym mieście na wschodzie Anglii. Mimo ciepłych uczuć i dobrych chęci niedojrzały Bug więcej czasu poświęca nowej partnerce i szukaniu pomysłów na zarabianie pieniędzy, niż swojej wrażliwej córce. Pozostawiona sama sobie, niezrozumiana przez

otoczenie nastolatka zaprzyjaźnia się z nieznajomym, tytułowym Birdem. Ich letnia włóczęga w poszukiwaniu śladów przeszłości pozwoli Bailey rozwinąć skrzydła i uwierzyć w siebie.

BOSKA SARAH BERNHARDT to nieoczywista biografia ikony teatru, uznawanej za pierwszą celebrytkę światowego formatu. Nazywana była Boską Sarą, królową teatru, świętym potworem. W równej mierze powszechny podziw wzbudzał jej talent, niezwykła charyzma, co niecodzienne upodobania. Widziano w niej pierwszą wielką gwiazdę, wokół której narodziło się sporo legend. Właśnie pomiędzy legendą a fantazją rozciąga się ta biograficzna opowieść, a fabuła skoncentrowana jest wokół dwóch kluczowych, choć mało znanych epizodów z życia Bernhardt. Kobiety co rusz burzą społeczne normy, która nie tylko dzięki legendarnym aktorskim występom, ale też niezwyklej odwadze i osobowości trwale zapisała się w historii. Seanse w sali Mały Metraż

REPERTUAR

22 i 23 VIII, godz. 17:00 – Vinci 2, godz. 18 – Boska Sarah Bernhardt, godz. 19 – Bird; 24 VIII, godz. 17 – Bird, godz. 18 – Boska Sarah Bernhardt, godz. 19.10 – Vinci 2; 26 VIII, godz. 14 – Filmowy Klub Seniora i Seniorki: Vinci 2, godz. 17 – Bird, godz. 18 – Boska Sarah Bernhardt, godz. 19.10 – Vinci 2; 27 VIII, godz. 17 – Bird, godz. 18 – Boska Sarah Bernhardt, godz. 19.10 – Vinci 2; 28 VIII, godz. 17:00 – Vinci 2, godz. 18 – Boska Sarah Bernhardt, godz. 19 – Bird.

NOWOŚCI W BIBLIOTECE

Biblioteka Górali Ośrodka Kultury Norwida, os. Górali 5, poleca:

+ Jokha Alharthi, **Ciała niebieskie**, Wydawnictwo Art Rage, 2024. Pierwsza powieść w języku arabskim wyróżniona Międzynarodową Nagrodą Bookera. W czasie zbiorów daktyli Majja, utalentowana krawcowa zakochuje się w Alim, który właśnie wrócił ze studiów w Londynie. Zgodnie z wola rodziny wychodzi jednak za Abd Allaha, syna kupca. Tęsknocie za życiem, którego nie było, daje wyraz w kolejnych aktach małego oporu. Kiedy zachodzi w ciążę, żąda, aby urodzić dziecko w szpitalu w Maskacie – jak chrześcijanki, a swoją córkę na przekór tradycji nazywa London. Poetycka, misternie skonstruowana powieść ormiańskiej pisarki i akademicki Jokhy Alharthi poprzez prywatną historię pokazuje czytelnikom Oman w trakcie wielkich przemian społecznych i politycznych. Sięgając po osadzoną w tradycji formę rodzinnej sagi, Alharthi snuje opowieść o kraju w czasie dynamicznej modernizacji: budzących się pragnień i lęków, ambicji i oporu.

+ Agnieszka Pietrzyk, **Zaproszenie**, Wydawnictwo Czwarta Strona, 2025. Mówią, że piekło wybrukowane jest dobrymi chęciami. Nie kłamią. Prezes banku, Artur Martynow, otrzymuje zaproszenie na tajemnicze spotkanie. Przypuszcza, że to żart jednego z kumpli, ale gdy zjawia się na miejscu, nie ma tam kolegów ani spodziewanej imprezy. Jest za to domek, w którego rozświetlonym oknie widać scenę gwałtownej kłótni małżeńskiej. Artur postanawia interweniować. Wprawdzie nic nie idzie po jego myśli, ale tak poznaje Annę. Znajomość z tą kobietą zmieni jego spokojne, ułożone życie. Tymczasem tajemniczy nadawca znów o sobie przypomina. Martynow daje się wciągnąć w grę, której stawką jest niejedno ludzkie życie.

GŁUPI KOMPUTER W MDK IM. A. BURSY

W sobotę, 30 sierpnia Młodzieżowy Dom Kultury im. Andrzeja Bursy, os. Tysiąclecia 15 zaprasza na kolejne wydarzenie w ramach Huty Jazzu! - Jesień zapowiada się u nas niezwykle intensywnie, a cykl koncertowo-warsztatowy zaczynamy wraz z końcem wakacji. Startujemy już 30 sierpnia koncertem fenomenalnie energetycznej grupy Głupi Komputer – zachęcają i ogłaszają pracownicy klubu. Koncert rozpocznie się o godz. 19:00. Wstęp wolny. (f)

POZOSTAŁY WSPOMNIENIA PO WSPANIAŁYM OBOZIE

Stowarzyszenie Pomocy Bezrobotnym i Osobom Pokrzywdzonym przez Los z siedzibą w Mistrzejowicach w ramach akcji „Lato w mieście” zorganizowało dla nowohuckiej młodzieży obóz stacjonarny w domkach campingowych Eventy w Kryspinowie. Obóz miał charakter wypoczynkowy i szkoleniowy. Trwał 5 dni. Z super wyżywieniem, które przyrządzały kuchnie restauracji „Skansen Smaków” w Kryspinowie oraz „Karczma Kryspinów”. Natomiast kolacje chłopcy przyrządzali osobiście, na grillu, pod okiem opiekuna grupy. Chłopcy byli pod wrażeniem mnóstwa zajęć: sportowych, wodnych i rowerowych, które prowadził ich opiekun p. Zbigniew Kieć, na co dzień trener MKS Mistrzejowice, który wywiązał się ze swojego zadania znakomicie. Chłopcy wrócili do domów zadowoleni i już czekają na następne lato. W tym miejscu należą się słowa podziękowania dla p. Józefa Barana za umożliwienie organizacji obozu na jego terenie. Specjalne podziękowanie kierujemy do działacza sportowego i opiekuna naszych chłopców p. Zbigniewa Kiecia, za olbrzymi wysiłek i wspaniałą organizację całego obozu. Ponadto dziękujemy Gminie Miejskiej Kraków, krakowskim spółkom: Wodociągom Krakowskim, MPEC, sponsorom prywatnym, a także Głosowi. Tygodnikowi Nowohuckiemu za wspaniałą wieloletnią współpracę.

Adam Grelecki

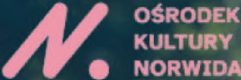
GIMNASTYKA DLA SENIORÓW I SENIOREK – ZDROWIE, SIŁA I ENERGIA KAŻDEGO DNIA

Ośrodek Kultury Norwida zaprasza na zajęcia gimnastyki o charakterze rehabilitacyjno-zdrowotnym, stworzone z myślą o osobach w wieku dojrzałym, niezależnie od poziomu sprawności. Celem zajęć jest wspieranie zdrowia, poprawa samopoczucia oraz utrzymanie i zwiększenie sprawności fizycznej uczestników. Ćwiczenia dostosowane są do indywidualnych możliwości, potrzeb i ewentualnych ograniczeń zdrowotnych. Program obejmuje różnorodne formy ruchu poprawiające elastyczność i równowagę, rozciąganie zwiększające zakres ruchu oraz wzmacnianie mięśni przy użyciu lekkiego sprzętu. Regularne uczestnictwo sprzyja

lepszej kondycji, poprawie koordynacji, większej gibkości ciała oraz dobremu samopoczuciu psychicznemu i fizycznemu. Zajęcia prowadzi Marta Mrozowska, doświadczona instruktorka gimnastyki rehabilitacyjnej, która od ponad 25 lat specjalizuje się w korekcji wad postawy poprzez ruch. Współpracuje z Ośrodkiem Kultury Norwida, gdzie prowadzi zajęcia korekcyjne i profilaktyczne dla osób w różnym wieku dojrzałym, opierając się na aktualnej wiedzy o usprawnianiu narządu ruchu. Pierwsze zajęcia odbędą się 1 września 2025 roku. Spotkania odbywają się w poniedział-

ki, środy i piątki o godzinie 9:00 w ARTzonie Ośrodka Kultury Norwida przy os. Górali 4. Częstotliwość uczestnictwa w zajęciach zależy tylko od Waszych chęci! Możecie uczestniczyć w nich raz, dwa lub trzy razy w tygodniu. Grupa liczy maksymalnie 20 osób, a pojedyncze spotkanie trwa 60 minut. Zapisy prowadzone są przez cały sezon pod numerem telefonu +48 12 644 38 98 lub mailowo: m.jastrzab@okn.edu.pl, m.kasprzyk@okn.edu.pl. Więcej informacji znajdziecie na stronie internetowej Ośrodka Kultury Norwida.

(red)

GIMNASTYKA DLA SENIORÓW I SENIOREK

ARTzona Ośrodka Kultury Norwida, os. Górali 4
poniedziałek, środa, piątek
godzina 9:00-10:00

Cena:
1 os. / miesiąc (3 zajęcia w tygodniu) – 145 zł
1 os. / miesiąc (2 zajęcia w tygodniu) – 125 zł
1 os. / miesiąc (1 zajęcia w tygodniu) – 105 zł
zajęcia pojedyncze – 16 zł

OŚRODEK KULTURY NORWIDA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

 +48 12 644 38 98

 okn.edu.pl

 m.jastrzab@okn.edu.pl
m.kasprzyk@okn.edu.pl

22 sierpnia 2025 r., nr 34 (1783)

5

Prezydent Miasta Krakowa

Aleksander Miszalski

oraz

inicjatorka wydarzenia

Nowohuckie Senioralia

Radna Miasta Krakowa

Bogumiła Drabik

zapraszają na:

V NOWOHUCKIE SENIORALIA

24 sierpnia 2025 r.
g. 15.00-22.00

scena plenerowa

Nowohuckiego Centrum Kultury

al. Jana Pawła II 232

w programie:

- g. 15.00 – taneczne rozpoczęcie wspólnym polonezem
- Balet Dworski Cracovia Danza
- pokazy mody i pokazy taneczne
- HALINA MLYNKOVA – koncert
- zabawa taneczna z zespołem Silver Moon

niespodzianki i atrakcje dodatkowe:

- badania profilaktyczne (od g. 13.00)
- warsztaty tematyczne
- dmuchańce i wata cukrowa dla dzieci

prowadzenie: Jakub Oczkowski

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

DOŻYŃKI NOWOHUCKIE W PLESZOWIE

To były piękne, tradycyjne obchody, pełne śpiewu, tańca i radości! Za nami Dożynki Dzielnicy XVIII - Nowa Huta 2025, które odbyły się w Pleszowie. Połączenie tradycji z dobrą zabawą zapewniły uczestnikom liczne atrakcje; wśród nich m.in. prezentacje pojazdów rolniczych oraz kukieł wykonanych ze słomy, występy zespołów muzycznych, atrakcje dla dzieci. W kulminacyjnym momencie kilkanaście grup obrzędowych przeszło w barwnym korowodzie i zaprezentowało wieńce - symbol wdzięczności za udane zbiory. Imprezę zorganizowała Rada Dzielnicy XVIII Nowa Huta, Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta oraz Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Pleszowskiej.

Obchody rozpoczęła uroczysta Eucharystią w kościele św. Wincentego w Pleszowie. Oprawę muzyczną do Mszy Świętej wykonał Zespół Orawskie Roztoki. Następnie rozśpiewany korowód prowadzony przez Lajkonika i złożony z grup obrzędowych, pocztów sztandarowych Ochotniczej Straży Pożarnej oraz muzyków z Zespołu Orawskie Roztoki ruszył wokół pleszowskiego rynku.

Zebranych gości powitali ze sceny przedstawiciele organizatorów - Przewodniczący Zarządu Dzielnicy XVIII Mariusz Woda, dyrektor Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta Małgorzata Jezutek i prezes Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Pleszowskiej Wojciech Sikora. Imprezę uświetnił swoją obecnością prezydent Miasta Krakowa Aleksander Miszalski, który przyjął od dożynkowych starostów bochen chleba.

W tym roku podczas Dożynek można było podziwiać aż 12 wyjątkowych wieńców. W trakcie uroczystego przeglądu prezentowały je grupy obrzędowe: Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Pleszowskiej, Grupa Nasze Pokolenia, Błyskawiczne Panie, Zespół Perły, Zespół Jarzębinki, Kościelanki, Wróżeńianki, Grupa Przylasianie, Spółka dla Zagospodarowania

Wspólnoty Gruntowej Wyciąże, Rusieckie Płomyki, Zespół Nutki, Wystrzałowe Mogiłanki. Na scenie pojawił się także zespół Jędrusie. Grupy zaprezentowały ludowe piosenki, a następnie odebrały dyplomy z rąk organizatorów. Warto bowiem pamiętać, że prezentacja wieńców nie ma charakteru konkursu, tu nie sposób wybrać jednej pracy. Każdy z zaprezentowanych wieńców był wyjątkowy i zasługiwał na uznanie.

W części artystycznej wydarzenia podziwiać można było także występ Lajkonika w towarzystwie Zespołu Pieśni i Tańca „Złoty Kłós” oraz muzyków i tancerzy z Zespołu Orawskie Roztoki. Z krótką opowieścią o dożynkowych tradycjach wystąpiła etnografka Olga Rzepecka-Chroda. Zebrani mogli podziwiać wyjątkowo na ten dzień przystrojone maszyny rolnicze. Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się kukły wykonane przez mieszkańców ze słomy, które były tego dnia wyjątkowo „proszone o wspólne selfie”. W czasie imprezy nie zabrakło także atrakcji i animacji dla dzieci, które mogły wyszaleć się na dmuchanych zjeżdżalniach i trampolinach. Tradycyjnie już w trosce o zdrowie i komfort mieszkańców dostęp-

na była woda pitna z Wodociągów Miasta Krakowa.

Realizacja Dożynek Nowohuckich na tak wysokim poziomie nie byłaby możliwa bez sponsorów. Serdecznie dziękujemy Rada Dzielnicy XVIII kieruje do Towarzystwu Przyjaciół Ziemi Pleszowskiej na czele z Prezesem Wojciechem Sikorą oraz mieszkańców Pleszowa z radnym Janem Pyżem jako gospodarzom miejsca za gościnę i zaangażowanie w organizację wydarzenia. Dziękujemy również pracownikom OK Kraków Nowa Huta a szczególnie dyrektor Małgorzacie Jezutek

kują wszystkim uczestnikom za kulturalną zabawę, grupom obrzędowym za zaangażowanie i kultywowanie tradycji. Szczególne podziękowanie Rada Dzielnicy XVIII kieruje do Towarzystwu Przyjaciół Ziemi Pleszowskiej na czele z Prezesem Wojciechem Sikorą oraz mieszkańców Pleszowa z radnym Janem Pyżem jako gospodarzom miejsca za gościnę i zaangażowanie w organizację wydarzenia. Dziękujemy również pracownikom OK Kraków Nowa Huta a szczególnie dyrektor Małgorzacie Jezutek

za wzorowo przeprowadzoną koordynację tegorocznych Dożynek i pracę włożoną w ich przygotowanie. Podziękowania kierujemy również do Ochotniczych Straży Pożarnych za wystawienie pocztów sztandarowych.

Dożynkowe obchody 2025 przechodzą do historii a my już zaczynamy myśleć o kolejnych - w przyszłym roku święto plonów odbędzie się w Ruszcy.

Fot. Janusz Grosicki.

RADA DZIELNICY XVIII NOWA HUTA:

os. Centrum B 6, 31-927 Kraków, tel. 12-644-78-40,
e-mail: rada@dzielnica18.krakow.pl, www.dzielnica18.krakow.pl.

Zarząd: przewodniczący Mariusz Woda; z-ca przewodniczącego Józef Szuba; członkowie zarządu: Bogumiła Drabik, Andrzej Kowalik. Redakcja kolumny: Rada Dzielnicy XVIII.

NA WAKACYJNYM SZLAKU W NIEPOŁOMICACH

Tradycyjnie w okresie wakacyjnym przybliżamy piękne zakątki naszego kraju, tam gdzie bywają nasi reporterzy. Pisaliśmy już o różnych zakątkach Małopolski, Podkarpacia i Świętokrzyskiego, a także dalszych pięknych rejonach Polski. Tym razem chciałem przybliżyć nasze najbliższe okolice tam gdzie docieram często razem z ojcem samochodem, a ostatnio sam na rowerze. Często nie zdajemy sobie sprawy jak blisko mieszkamy pięknych miejsc od centrum Krakowa i Nowej Huty. Zachęcam do wybrania się do Niepołomic, gdzie jest wiele cennych zabytków, a obecnie dzieje się tutaj bardzo dużo atrakcyjnych wydarzeń w tych historycznych miejscach. Można tutaj zjeść pyszne lody nieopodał rynku, a smaczny obiad w zamkowej restauracji. Taniej posilimy się w Podegrodzie zjadając smaczną kiełbasę z rusztu lub pajdę chleba ze smalcem i ogórkiem. Zapraszam zatem do Niepołomic.

Niepołomice są miastem w województwie małopolskim, w powiecie wielickim i siedzibą władz gminy miejsko-wiejskiej Niepołomice. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 30 czerwca 2024 r. miasto liczyło 17 096 mieszkańców i zajmowało powierzchnię 27,4 km². Niepołomice leżą w południowej Polsce, w środkowej części województwa małopolskiego i w północnej części powiatu wielickiego. Pod względem historycznym znajduje się w zachodniej Małopolsce, w ziemi krakowskiej, oraz zachodniej części dawnej Galicji. Niepołomice oddalone są od granicy ze Słowacją o 65 km w linii prostej. Niepołomice leżą na wschód od Krakowa. Niepołomicki rynek oddalony jest od krakowskiego Rynku Głównego o 21 km (w linii prostej), zaś od rynku tarnowskiego o 54 km. Miasto leży na pograniczu Niziny Nadwiślańskiej i Podgórza Bocheńskiego. Większa jego część znajduje się na wysokości ok. 200 m n.p.m., jedynie osiedle Zakościele i południowa część osiedla Zagrody leżą na niewysokim grzbiecie, zakończonym najwyższym naturalnym wzniesieniem miasta – Wężową Górą (212 m n.p.m.). Na jej szczycie wzniesiono Kopiec Grunwaldzki, którego wierzchołek, na wysokości 226 m n.p.m., stanowi najwyższy położony punkt miasta. W południowo-wschodniej części Niepołomic, na obszarze Puszczy Niepołomickiej, znajdują się niewielkie pagórki – Kozie Górki. Rozciągłość południkowa miasta wynosi ok. 5,4 km; zaś rozciągłość równoleżnikowa ok. 9,7 km. Niepołomice leżą w obrębie aglomeracji krakowskiej oraz Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego. Obecnie pełnią głównie rolę miasta satelickiego Krakowa w ramach aglomeracji. W latach 1975–1998 miasto należało do województwa krakowskiego. Niepołomice podzielone są na 7 osiedli: Boryczów, Jazy, Podgrabie, Piaski, Śródmieście, Centrum, Zagrody i Zakościele. W obrębie admini-

stracyjnych osiedli znajdują się zwyczajowe jednostki urbanistyczne, niestanowiące jednak jednostek administracyjnych niższego rzędu. Są to zazwyczaj osiedla mieszkaniowe, np. Osiedle Robotnicze czy Osiedle na Wzgórzu, lub dawne osady, np. Chwalców.

O historycznej przeszłości miasta mówią stare kroniki Jana Długosza, Marcina Bielskiego i Bartosza Paprockiego, zapiski archiwalne, rachunki dworu królewskiego, dowody wizytacji krakowskich biskupów oraz historyczne zabytki – zamek królewski i kościół. Początki Niepołomic sięgają czasów organizowania się Państwa Polskiego. Za pierwszych Piastów, gdy Kraków został siedzibą panujących książąt, sąsiadująca z nim Puszcza Niepołomicka, stała się ulubionym miejscem polowań. W XIV wieku Kazimierz Wielki wybudował w Niepołomicach zamek myśliwski nad Wisłą i wystawił gotycki kościół. W okresie Jagiellonów przebudowany zamek niepołomicki stał się drugą po Wawelu siedzibą królewską i stąd Niepołomice w tym okresie swej historii nazywane są (przez Jana Długosza) drugą po Krakowie stolicą Polski.

Według austriackiego spisu ludności z 1900 w 622 budynkach w Niepołomicach na obszarze 1899 hektarów mieszkały 4692 osoby, z czego 4122 (87,9%) było katolikami, 507 (10,8%) wyznawcami judaizmu, 12 (0,3%) grekokatolikami, a 50 (1,1%) innej religii lub wyznania, 4426 (94,3%) było polsko-, 152 (3,2%) niemiecko-, 3 (0,1%) rusko-, a 102 (2,2%) innojęzycznymi. Od lat 20. XX w. do wybuchu II wojny światowej stacjonował w Niepołomicach 2 Dywizjon Pociągów Pancernych, jedna z dwóch jednostek tego typu w Polsce. Od stycznia 1958 do lutego 2000 roku w Niepołomicach stacjonował 6 batalion desantowo-szturmowy.

Fot. Dziedziniec zamkowy.

Główną atrakcją turystyczną Niepołomic jest XIV-wieczny zamek królewski zbudowany przez Kazimierza Wielkiego. Przypuszcza się, że zamek stał już w 1349, ponieważ Kazimierz Wielki wydał wówczas datowany z Niepołomic i podpisany przez kilku świadków dokument państwowy. Pierwotna rezydencja królewska różniła się dość znacznie od tej, którą możemy oglądać obecnie. Później przez pewien czas w gmachu mieściły się koszary. Po krótkim użytkowaniu przez wojsko, od początku XIX wieku służył jako siedziba rozmaitym instytucjom. Z upływem lat popadał w ruinę. Po wojnie brakowało funduszy na renowację. Prace remontowe rozpoczęły się dopiero po przemianach ustrojowych. Trwająca kilkanaście lat restauracja zakończyła się ostatecznie w 2007. Dzisiaj zamek jest wizytówką miasta. Znajdują się w nim gotyckie i renesansowe piwnice, sale parteru, znajdujące się na poziomie zamkowego dziedzińca, oraz zajmowane przez Muzeum Niepołomickie sale na pierwszym piętrze. Na zamkowym poddaszu znajdują się pokoje hotelowe oraz Centrum Konferencyjne im. Lecha Wałęsy. Na parterze działa restauracja. W zamkowej kaplicy obejrzyć można ekspozycję stanowiącą depozyt kościoła parafialnego w Niepołomicach. Są tam najstarsze dokumenty królewskie i papieskie, w tym akt utworzenia parafii z 1350, oraz akt erekcyjny i donacyjny kościoła, wystawiony przez Kazimierza Wielkiego. Godna uwagi jest wystawa trofeów myśliwskich prezentująca ptaki i zwierzęta które można spotkać w Puszczy Niepołomickiej.

W latach 2007–2010 muzeum gościło ekspozycję pochodzącą z krakowskich Sukiennic. Od kwietnia 2010 w muzeum prezentowany jest zbiór ponad 100 obrazów i rzeźb z Muzeum Książąt Czartoryskich w Krakowie. Kilkanaście lat temu, na miejscu dawnego targowiska po południowej stronie zamku, odtworzono renesansowy Ogród Bony. Składa się z sześciu identycznych, prostokątnych kwater poprzedzielanych

w stylu renesansowym, ufundowana została w 1596 przez Jana Branickiego. Znajduje się w niej pomnik z ciemnoczerwonego marmuru, a nad nim herby: Gryf i Kotwicz. Po przeciwnej stronie jest kaplica Lubomirskich w stylu barokowym. W gotyckim prezbiterium na ścianie północnej znajduje się polichromia J. Makarewicza z 1916, podobną można zobaczyć na ścianie chóru muzycznego. Ściany kaplicy Lubomirskich zdobią obrazy z życia Karola

Fot. Parafia w Niepołomicach.

zwirowymi alejkami. We wnętrzu każdej z nich znajduje się identyczny utworzony z żywopłotu wzór geometryczny. Jego centralnym elementem jest okrąg o średnicy około ośmiu metrów. Przy wejściu do ogrodu od strony ul. Zamkowej stoi odlany z brązu pomnik Kazimierza Wielkiego w towarzystwie małego chłopca. Kościół Parafialny pw. Dzieśięciu Tysięcy Męczenników ufundowany został przez Kazimierza Wielkiego w 1349 r., konsekrowany w 1358 r. Jest to budowla gotycka z dwoma zakrystiami i kaplicami. Kaplica południowa, utrzymana

Boromeusza. Znajduje się tam również obraz przywieziony z Bolonii, przed którym 400 lat temu została uzdrowiona Anna Branicka. W skarbcu kościelnym przechowywana jest gotycka monstrancja z XV wieku. Cały kościół zdobiony jest stiukami. Na zewnątrz umiejscowione są liczne tablice, a w apsydzie kapliczka z ogrójcem, obok dzwonnica. Bramka w murze kościelnym została wykonana w stylu renesansowym przez Santiogo Gucciego. Archiwum kościelne zawiera wiele starych dokumentów kościelnych i dworu królewskiego.

Fot. Fontanna Diany.

Kopiec Grunwaldzki znajduje się na zachód od rynku, nieco ponad kilometr od centrum miasta na tzw. Wężowej Górze (212 m n.p.m.). Najpierw w 1902 usypano tam niewielki dwumetrowy kopczyk, który w 1910 z okazji 500 rocznicy bitwy pod Grunwaldem postanowiono powiększyć. Kopiec osiągnął wysokość 14 m, a średnica postawy ma 30 m. Na szczycie stoi kamienny krzyż z pamiątkową tablicą. Rynek w Niepołomicach – główny plac Niepołomic, położony w centralnej części miasta, u zbiegu pięciu ulic. Ma kształt kwadratu o boku długości około 70 m. Plac ten formą z ulicą Piękną na południowy wschód przypomina motyw krakowskiego Rynku Głównego z ulicą Grodzką. Przez niepołomicki Rynek przebiega droga królewska, łą-

cząca Zamek Królewski na Wawelu z Zamkiem Królewskim w Niepołomicach. Niepołomicki ratusz jest budowlą neogotycką wybudowaną w 1903 roku według projektu architekta Jana Sas-Zubrzyckiego jako siedziba władz miejskich, z inicjatywy ówczesnego burmistrza Władysława Wimmera. W stulecie wybudowania obiekt został odnowiony. W ratuszu ma swoją siedzibę Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach. Inne zabytki Niepołomic to: Cmentarze wojenne 326 – 328, cmentarz żydowski, Dom Jubileuszowy i kaplica cmentarna.

Kultura i dalsze atrakcje Niepołomic to: Muzeum Fonografii. Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne jest jedyną tego rodzaju placówką na południowym wschodzie kraju. Głównym jego celem

jest popularyzacja i dydaktyka astronomii. Od 2004 obserwatorium nosi imię Kazimierza Kordylewskiego – krakowskiego astronoma, odkrywcy pyłowych księżyców Ziemi. Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa jest obiektem kulturalnym, edukacyjnym, rozrywkowym i szkoleniowym. Zaadaptowane zostało w budynku byłej restauracji „Zamkowa”. Mieści się tam jedyne w Polsce Muzeum Fonografii. W siedmiu salach ekspozycyjnych prezentowana jest historia fonografii – około 150 eksponatów, z których najstarsze mają nawet 130 lat. Integralną częścią ekspozycji jest sala odsłuchowa, w której zgromadzonych jest ok. 2000 płyt winylowych. Budynek mieści również salę kina. Centrum dysponuje czterema salami warsztatowymi oraz salą widowiskową z miejscami dla 220 widzów, wyposażoną w profesjonalne nagłośnienie i oświetlenie oraz sprzęt rejestrujący audio video z pełnym zapleczem technicznym dla artystów i wykonawców.

Izba Regionalna gromadzi i przechowuje eksponaty sztuki ludowej i rękodziela artystycznego z terenu gminy. Można tam obejrzeć stare meble, piec chlebowy, żarna, stare wydawnictwa i inne eksponaty z dziejów Niepołomic. Mieści się w budynku dawnej stodoły, w sąsiedztwie parku i zamku. Festiwal Dawnej Muzyki i Kultury adresowany do miłośników średniowiecza i renesansu. Edycja w 2002 roku prezentowała koncerty zespołów muzyki dawnej (Camerata Cracovia, Klub Świętego Ludwika, Fiori Musicali, balet dworski Ardente Sole i Dancerye) oraz wystawę dawnych strojów

dworskich w komnatach Zamku Królewskiego. Podczas festiwalu na rynku odbywał się jarmark staropolski, z wyrobami z garncarstwa, tkactwa, z warsztatami rzemieślników, prezentacją bractwa rycerskiego dotyczącego dawnego uzbrojenia, walki na miecze, sceny z katem i dybami. Pola Chwały – tradycję organizowania jarmarku historycznego w Niepołomicach kontynuują kolejne edycje „Pól Chwały”, odbywające się w okolicach zamku w Niepołomicach i na rynku. Grupy rekonstrukcyjne, stoiska z replikami strojów i sprzętów średniowiecznych, kramy z grammi planszowymi, warsztatami oraz spotkania naukowe. Orkiestra Dęta Niepołomice „Lira” to Niepołomicka orkiestra dęta. Orkiestra powstała w 1923 z inicjatywy mieszkańców. Siedzibę, umundurowanie oraz opiekę nad członkami orkiestry od samego początku sprawowała Ochotnicza Straż Pożarna Niepołomice. W latach 70. opiekę nad orkiestrą przejął Dom Kultury i przekształcił w Orkiestrę Miejską „Lira”, gwarantując jej utrzymanie oraz nowe umundurowanie. W 2000 r. orkiestra powróciła pod patronat OSP, jednak utrzymanie, umundurowanie i zakup instrumentów pozostaje w gestii Centrum Kultury, w tym też roku zmieniono nazwę na „Reprezentacyjną Orkiestrę Dętą Miasta i Gminy Niepołomice «Lira»”. Kapelmistrzem jest Antoni Majerski. Nad sprawnym działaniem od wielu lat czuwa prezes Stanisław Dąbroś z zarządem, w skład którego wchodzi Jacek Czaplak – kierownik artystyczny, oraz Agnieszka Karcz – zastępca kapelmistrza. Orkiestra uczestniczy w życiu

środowiska lokalnego, ma w repertuarze muzykę poważną, marszową, rozrywkową i dixielandową, pieśni kościelne, chorały i kolędy.

Transport: Połączenia Niepołomic z Krakowem i Wieliczką realizowane są przez komunikację autobusową. MPK Kraków uruchomiło linie autobusowe nr 211 do Chobot Leśniczówka, 221 do pętli Mały Płaszów oraz przyspieszoną linię nr 301 (pierwotnie do pętli Dworzec Płaszów, ostatecznie wydłużoną do Nowego Kleparza). Od 16 września 1858 do Niepołomic kursował pociąg z Krakowa, jednak w 2005 linia kolejowa została całkowicie zlikwidowana decyzją ówczesnego burmistrza Stanisława Kracika. W mieście istniała stacja Niepołomice i przystanek Niepołomice Pasternik. Na terenie miasta znajduje się także nieczynny przystanek Podgrabie Wisła. W marcu 2023 podpisano umowę na budowę linii kolejowej Podgrabie Wisła (linia kolejowa 95 Kraków Mydlniki – Podłęże) – Niepołomice. Pociągi będą się zatrzymywać na trzech nowych przystankach: Niepołomice MAN, Niepołomice Boryczów i Niepołomice. Budowa ma się zakończyć do 2029 roku. W chwili obecnej najbliższe czynne stacje kolejowe znajdują się w Staniątkach i Podłężu na linii Tarnów – Kraków. Po wale wiślanym na terenie miasta poprowadzona jest Wiślana Trasa Rowerowa (WTR) przeznaczona dla ruchu rowerowego w kierunku Krakowa oraz Szczucina.

Do druku przygotował:
MARCIN PIETRZYK
Fot. autor

Fot. Ratusz.

Fot. Pomnik króla Kazimierza Wielkiego.

Z NOTESU KIBICA

21.08 (czwartek) – godz. 19.30, I liga piłki nożnej: Puszcza Niepołomice – GKS Tychy
23.08 (sobota) – godz. 10, piłkarska klasa okręgowa – grupa II: Grębałowianka – Clepardia Kraków
23.08 (sb) – godz. 10, piłkarska Małopolska Liga Juniorów: Wanda – Okocimski Brzesko; godz. 14.30: Puszcza – Glinik Gorlice
23.08 (sb) – godz. 10, piłkarska Małopolska Liga Juniorów Młodszych – grupa II: Puszcza – Dunajec Nowy Sącz
23.04 (sb) – godz. 11, IV liga piłki nożnej: Puszcza II – Metal Tarnow; godz. 14: Hutnik II – Pcimianka Pcim
23.08 (sb) – godz. 16, II ligi piłki nożnej: Hutnik – Sandecja Nowy Sącz
23.08 (sb) – godz. 16.30, piłkarska Małopolska Liga Juniorów Młodszych – grupa I: Hutnik II – Garbarnia Kraków
23.08 (sb) – godz. 17, V liga piłki nożnej – grupa zachodnia: Sokół Kocmyrzów – Raba Dobczyce
23.08 (sb) – godz. 17, piłkarska klasa okręgowa – grupa III: Wiarusy Igołomia – Partyzant Dojazdów
23.08 (sb) – godz. 17, piłkarska klasa A – grupa I: Zawisza Sulechów – Szreniawa Koszyce
24.08 (niedziela) – godz. 12, piłkarska Centralna Liga Trampkarzy – grupa D: Hutnik – DAP Dębica
24.08 (nd) – godz. 12.30, piłkarska Małopolska Liga Juniorów: Garbarnia Kraków – Hutnik
24.08 (nd) – godz. 14, piłkarska klasa A – grupa wielicka: Błyskawica Wyciąże – Sokół Chorągwi-ca; godz. 16: Dąb Zabierzów Bocheński – Czarnochowice
24.08 (nd) – godz. 16, piłkarska klasa B – grupa III: Lesisko – Cedronka Wola Radziszowska (dawne boisko Sparty za zakładami tytoniowymi)
24.08 (nd) – godz. 17.30, piłkarska klasa B – grupa wielicka: Nadwiślanka II Nowe Brzesko – Contra Sułków
27.08 (środa) – godz. 17, piłkarska klasa B – grupa I: Sparta Skrzyszowice – Milenium Radziemice, Wawrzynianka Wawrzeńczyce – Polanowice; godz. 17.30: Strażak Goszcza – Agricola Klimontów
27.08 (śr) – godz. 17.30, piłkarska klasa okręgowa – grupa II: Wanda – Prokocim Kraków

NARESZCIE DUŻO STRZELALI

KKS KALISZ – HUTNIK 1-3 (0-0)
0-1 – Prusiński (58), 1-1 – Paszkowski (60), 1-2 – Prusiński (78), 1-3 – Kielis (85).
HUTNIK: Damian Hoyo-Kowalski – Burka, Jopek (81. Bracik), Daniel Hoyo-Kowalski, Gandziarowski – Kielis (88. Gałek), Słomka (81. Motrycz), Urbańczyk, Semik (81. Szablowski), Rzepka (60. Śliwa) – Prusiński.
Sędziował: Aleksander Kozieł (Kielce). Żółte kartki: Kitowski – Daniel Hoyo-Kowalski, Rzepka, Urbańczyk, Kielis. Widzów: 700.

Po słabym występie i łatwej przegranej z Resovią można było mieć obawy, jak futboliści z Nowej Huty zagrają. Szybko jednak zostały rozwiane, gdyż to oni częściej byli przy piłce i próbowali przedostać się na przeciwną stronę. Dawało to nadzieję, że mogą zakończyć ten występ z korzystnym wynikiem. Jednak w I połowie niewiele

razy – podobnie jak gospodarze – zdołali zagrozić rywalowi. Godne uwagi było przede wszystkim trafienie w poprzeczkę po głowce Szymona Jopka i zablokowana dobitka Kacpra Rzepki tuż przed przerwą. Miejscowi też coś tam próbowali, ale właściwie to nie zagrażali. Inaczej ten mecz wyglądał po

zmianie stron. Głównie za sprawą krakowian, którzy zaczęli żwawiej atakować, a przede wszystkim strzelać na bramkę KKS, co we wcześniejszych występach rzadko czynili. O co można było mieć do nich pretensje. Dość zaznaczyć, że tego dnia oddali 16 strzałów, z czego aż dwanaście w światło bramki. Zaczęło się od akcji Ksawerego Semika lewym skrzydłem, po której piłka dotarła do Kacpra Prusińskiego, a ten sprytnie poradził sobie z parą obrońców, uzyskując prowadzenie. Radość jednak nie trwała długo, bo KKS wyrównał po pięknym uderzeniu i zmobilizowany tym golem parę razy zagroził dobrze broniącemu

Damianowi Hoyo-Kowalskiemu. Ale hutnicy też atakowali i po efektownym strzale z wolnego – prawie takim, jak tydzień wcześniej – Prusiński odzyskał prowadzenie. Od tego momentu krakowianie dominowali, co podkreślił swoim trafieniem Patryk Kielis (z ostrego kąta i od słupka). Mało tego, mieli jeszcze kilka wybornych okazji, w tym sam na sam, ale bramkarz Maciej Krakowiak świetnie się spisywał. Nowym liderem II ligi została Sandecja Nowy Sącz – 10 pkt, która już sobotę, 23 sierpnia, przyjeżdża na Suchych Stawy. Hutnik wskoczył do strefy barażowej i jest piątym – 7 pkt. **(dan)**

WCIAŻ TYLKO REMISUJĄ

STAL RZESZÓW – PUSZCZA NIEPOŁOMICE 2-2 (1-2)
1-0 – Junior (23), 1-1 – Walski (30), 1-2 – Śmiglewski (31), 2-2 – Perchel (59. samob.).
PUSZCZA: Perchel – Kasolik (77. Barczak), Przybyłko, Piekarski, Mroziński – Korczakowski (65. M. Stępień), K. Stępień, Walski, Nascimento (77. Juszczyk), Cholewiak – Śmiglewski.
Sędziował: Piotr Rzucidło (Warszawa). Żółte kartki: Krasouski – Piekarski, Kasolik, Cholewiak, Śmiglewski; czerwona kartka: Śmiglewski (73. druga żółta). Widzów: 3221.

Rzeszowski zespół jest solidnym pierwszoligowcem i wiadomo było, że piłkarzy Puszczy nie czeka łatwe zadanie. Szczególnie, że wciąż się zgrywają i co występ wychodzą na boisko w zmienionym składzie. Tak również było i teraz, co widoczne było od początku. Gospodarze częściej nacierali i stwarzali okazje do zdo-

bycia bramki. Michał Perchel radził sobie ze strzałami, choć koledzy niezbyt dobrze spisywali się w obronie i często musiał bronić dobitki. W taki też sposób stracił gola, gdyż nikt nie podążył do uderzającego Jonathana Juniora. Wszystko zmieniło się po pół godzinie i to błyskawicznie. Najpierw niepołomiczanie popisali

się zespołową akcją doprowadzając do wyrównania, a za moment po indywidualnym akcji Kacpra Śmiglewskiego objęli prowadzenie. Dwie minuty później mogli mieć kolejne trafienie, ale Mateusz Cholewiak przymierzył w poprzeczkę. Po zmianie stron inicjatywę znowu przejęli rzeszowianie. Po jednym z kolejnych ataków piłka odbiła się w polu karnym gości od paru zawodników, a na koniec od Perchela i to jemu zaliczono „swojaka”. Miał on już do końca sporo pracy, ale osłabiona po czerwonej kartce Śmiglewskiego małopolska drużyna dzielnie się broniła. Mało tego, w doliczonym czasie miała szansę na gola, ale

jeden ze stalowców wybił piłkę spod nóg szarżującego Mateusza Stępnia. Na czele po weekendzie znajdowała się Wisła Kraków – 12 pkt. Wieczysta – 10 pkt, która również jest bez porażki, spadła na trzecie miejsce, gdyż derby Krakowa odbędą się w innym terminie (na razie nie wiadomo kiedy, gdyż raczej nie we wcześniej podawanym). Jest to już czwarty remis „Żubrów” na pięć występów, które jeszcze nie wygrały meczu i teraz zajmują czternastą pozycję – 4 pkt. W środku tygodnia można jednak spodziewać się zmian w tabeli, bo odbędą się kolejne mecze. **(dan)**

PRZED MEMORIAŁEM WAGNERA

Po raz 22 rozegrany zostanie Memoriał Jerzego Huberta Wagnera, znakomitego trenera, który doprowadził naszą reprezentację siatkarzy na światowe szczyty. Już dziesiąty raz odbędzie się on w Tauron Arena Kraków w Czyżynach. Jak zwykle rywalizować w nim będą cztery drużyny narodowe. I tradycyjnie stawka jest bardzo mocna. W tym roku, w dniach 29-31 sierpnia, oprócz Polski zagrają ekipy Argentyny, Brazylii i Serbii. Dla wszystkich tych reprezentacji krakowska impreza będzie ostatnim tak poważnym sprawdzianem przed mistrzostwami świata,

które odbędą się w dniach 12-28 września na Filipinach. Polacy – wszystko wskazuje, że w ich składzie podczas MŚ, jak i Memoriału, będzie dwóch krakowian, Marcin Komenda i Tomasz Fornal – będą rozstawieni w tym czempionacie z nr 1, a w swojej grupie zmierzą się z Rumunią, Katarą i Holandią. Warto więc przyjść do Tauron Areny i zobaczyć ich przed tym dalekim wyjazdem. Z biletami na Memoriał – można je próbować nabyć za pośrednictwem strony eventim.pl – może być jednak kłopot, gdyż zdecydowana większość została sprzedana. Zdarzają się jednak zwroty. **(dan)**

ZMARŁ ADAM SOCZYŃSKI

W Krakowie nie brakuje żużlowych pasjonatów, którzy gotowi są poświęcić się temu, żeby ta dyscyplina na trwałe pozostała w tym mieście i zaczęła odnosić sukcesy. Jedną z takich postaci był zmarły 11 sierpnia w wieku 80 lat Adam Soczyński. Nie pochodził z Nowej Huty – był związany z Grzegórkami i osiedlem Oficerskim – ale w pierwszej połowie lat 90. ubiegłego wieku bardzo zaangażował się w działania związane z reaktywowaniem po prawie trzydziestu latach sekcji speedway’a Wandy, która później

występowała w różnych formach i pod różnymi nazwami. I pozostał związany z żużlem – nie tylko wtedy, gdy przez jakiś czas, pod patronatem Realbudu, nawet nieźle się z nim sportowo działo – już na zawsze. Nie szczędząc czasu i trudu, a cieszyły go każde inicjatywy, pełne trybuny (boi i tak się zdarzało), pełniąc ważne funkcje. Był m.in. wiceprezesem jej zarządu. Śp. Adam Soczyński pochowany został na Cmentarzu Rakowickim. **(dan)**

Z PIŁKARSKICH BOISK

Centralna Liga Juniorów Młodszych – grupa wschodnia. Hutnik – Wisła Kraków 1-5 (0-5): Gałaś (90 min). Było to bardzo jednostronne spotkanie. Prowadzi Korona Kielce – 6 pkt. Hutnik jest przedostatni i bez punktu. Małopolska Liga Juniorów. Górnik Wieliczka – Wanda 5-2 (4-1): Kowalczyk, Misiaszek; mecz Hutnik – Puszcza Niepołomice został przełożony. Ruszyły już zmagania w niektórych małopolskich ligach młodzieżowych. IV liga. Limanovia Limanowa – Hutnik II 3-1 (2-0): Ikwuka;

Garbarnia Kraków – Puszcza II Niepołomice 2-0 (1-0); Hutnik II – Unia Tarnów 1-2 (1-2): Szablowski; Puszcza II – Lubań Maniowy 1-1 (1-0): Iwao. Po III kolejce najwyższą była Limanovia – 7 pkt, 14. Hutnik – 1 pkt, 15. Puszcza II – 1 pkt. V liga – grupa zachodnia. Victoria Jaworzno – Sokół Kocmyrzów 2-1 (1-0): Dziadzio. Prowadzi Radziszowianka Radziszów – 6 pkt, jedenasty jest Sokół – 1 pkt. Klasa okręgowa – grupa II. Clepardia Kraków – Wanda 1-3 (1-0): Armatus, Swatowski, Kwiecień; Liszczanka Liszki – Grębałowianka 4-1

(1-0): Lampart. Miłą niespodziankę sprawiła Wanda w starciu z jednym z kandydatów do awansu. Klasa okręgowa – grupa III. Partyzant Dojazdów – Górnik Wieliczka 3-3 (0-3): Wajda, Treła, Lejda; Złomex Branice – LKS Śledziejowice 1-2 (1-1): Baran; LKS Rudnik – Wiarusy Igołomia 0-3 (0-1): Gawel, Fundament, Fedorowicz. Klasa A – grupa wielicka. Błyskawica Wyciąże – Dąb Zabierzów Bocheński 7-0 (2-0): Oszniczenko, Czujka 2, Stupak, Berezowski, Didkowski 2; Nadwiślanka Nowe Brzesko – Czarnochowice 7-1

(4-0): Zachwieja, Malik, Pamuła, Karp, A. Musiał, Nawrot, Bochenek. Sporo bramek padło w inauguracyjnych spotkaniach. Klasa B – grupa wielicka. Batory Wola Batorska – Start Brzezcie 4-0, Wiarusy II Igołomia – Naprzód Ochmanów 6-3, Targowianka Targowisko – Nadwiślanka II Nowe Brzesko 4-2. Była to pierwsza kolejka. Puchar Polski w podokręgu wielickim, runda I. Wiarusy II Igołomia – Nadwiślanka Nowe Brzesko 0-11; Start Brzezcie – Batory Wola Batorska 3-3, karne 3-0. **(dan)**

HEMATOONKOLOGIA DZIŚ – WIĘCEJ MOŻLIWOŚCI, WIĘCEJ NADZIEI!

Rozmawiamy z prof. dr hab. n. med. Tomaszem Sachą, kierownikiem Katedry i Kliniki Hematologii Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum w Krakowie, przewodniczącym Sekcji Przewlekłej Białaczki Szpikowej Polskiej Grupy Białczkowej (PALG)

+ Panie Profesorze, jakie są najnowsze osiągnięcia w leczeniu nowotworów krwi?

- Nowotwory krwi, inaczej nowotwory hematologiczne, dotyczą układu krwiotwórczego i chłonnego. W przebiegu tych chorób dochodzi do nieprawidłowego rozrostu komórek krwi, co zakłóca ich normalne funkcje, takie jak produkcja czerwonych krwinek, białych krwinek i płytek krwi. Jeszcze kilkanaście lat temu nowotwór krwi to dla pacjenta był wyrok. Dzisiaj w wielu przypadkach jest to choroba przewlekła. Osiągnięć w diagnostyce i leczeniu chorób hematologicznych jest wiele. Wspomnę o jednej z tych rzadkich, ale budzących duże zainteresowanie – o mielofibrozie. Jest to choroba szczególna, w której dochodzi do rozrostu włókien w szpiku kostnym. Wypychają one komórki krwiotwórcze, co powoduje przeniesienie procesu krwiotworzenia do śledziony i wątroby, prowadząc do ich powiększenia. W obrazie klinicznym obserwujemy najczęściej niedokrwistość i powiększenie śledziony, czasem małopłytkowość i niedobór krwinek białych.

+ Z czym muszą mierzyć się pacjenci z mielofibrozą?

- To choroba o najgorszym rokowaniu w grupie nowotworów mieloproliferacyjnych. Pacjenci mają obniżoną jakość życia, co potwierdzają badania kliniczne. Ze względu na upośledzenie układu odpornościowego, często dotykają ich nawracające infekcje. Jedyne leczenie dające szansę (choć nie gwarancję) na trwałe wyleczenie jest allogeniczna transplantacja szpiku. Niestety, jej skuteczność w mielofibrozie jest niższa niż np. w ostrej białaczce.

+ Z czego to wynika?

- Dzieje się tak, ponieważ w tej chorobie uszkodzone są dwa elementy: nie tylko układ krwiotwórczy, ale również tzw. podścielisko szpiku, które warunkuje możliwość przyjęcia się materiału przeszczepowego. Skutkiem tego rokowanie pacjentów po przeszczepieniu bywa gorsze niż w innych schorzeniach. W związku z tym naprawdę bardzo uważnie analizujemy każdy przypadek,

zanim skierujemy pacjenta do tej procedury. Z tego też wynika intensywny rozwój leczenia farmakologicznego, ponieważ istnieje ogromna potrzeba znalezienia skutecznych leków, które pozwolą uniknąć transplantacji.

+ Jak zmieniły się metody leczenia mielofibrozy w ostatnim czasie?

- Przez minioną dekadę dokonał się imponujący rozwój medycyny. Zarejestrowano pierwszy inhibitor genu JAK-2 – ruksolitynib. Rejestracja miała miejsce już w 2017 roku. I właściwie od tej pory rozpoczęła się zupełnie nowa era dla pacjentów: są osoby, które przyjmują ten lek od tamtej pory, reagują dobrze i nie wymagają przeszczepu.

+ Czy są skutki uboczne tej terapii?

- Niestety, tak. W związku ze swoim działaniem immunosupresyjnym, ten preparat może nasilać skłonność do wtórnych infekcji. Poza tym, jest dość dobrze tolerowany. Takim odległym, ale możliwym skutkiem ubocznym, jest ryzyko wystąpienia drugiego nowotworu – choć zdarza się to bardzo rzadko. Najistotniejsze działania niepożądane to jednak zaburzenia

odporności oraz toksyczność hematologiczna – lek może nasilać anemię i małopłytkowość. W związku z tym są określone kryteria jego stosowania – nie można go podawać pacjentom, u których liczba płytek krwi nie przekracza 50 tysięcy/mikrolitr.

Drugim inhibitorem JAK-2 stosowanym w mielofibrozie jest fedratynib. Podajemy go pacjentom, którzy przestali tolerować ruksolitynib albo stali się na niego oporni – a oporność jest częstsza niż nietolerancja. Działa podobnie jak ruksolitynib, również jeśli chodzi o działania niepożądane – nasilanie anemii i małopłytkowości.

+ Czy medycyna szuka metod pozbawionych tych poważnych działań ubocznych?

- Oczywiście, jest już terapia, na którą pacjenci czekają chyba z największą niecierpliwością. To momelotynib – lek już zarejestrowany, czekamy teraz na decyzję o jego refundacji. Będzie można go podawać pacjentom z niedokrwistością (hemoglobina poniżej 10 g/dl), zarówno w pierwszej linii leczenia, jak i po ruksolitynibie. To konkretny postęp, bo w przeciwieństwie do innych leków nie tylko nie pogarsza anemii, a wręcz może podnieść stężenie hemoglobiny. Może znacząco ograniczyć potrzebę transfuzji krwi, które obecnie bywają powodem hospitalizacji.

+ Panie Profesorze, jak Pan ocenia dostęp do leków hematologicznych i programów lekowych w Polsce? Czy pacjenci są objęci wystarczająco kompleksową opieką?

- Trudno generalizować, ale mam wrażenie, że postęp jest bardzo wyraźny. Dostęp do terapii jest zdecydowanie lepszy niż pięć lat temu. Coraz więcej nowych leków jest refundowanych, co kilka miesięcy pojawiają się nowe decyzje. Oczywiście, są jeszcze obszary wymagające poprawy, np. w leczeniu szpiczaka lub zespołów mielodysplastycznych, ale generalnie sytuacja znacznie się poprawiła.

+ Czy według Pana są szanse na całkowite wyleczenie pacjentów z mielofibrozą?

- Jedyną możliwością trwałego wyleczenia jest allogeniczna transplantacja szpiku. Przy czym decydujemy się na nią tylko u pacjentów z bardziej zaawansowaną chorobą. U chorych z korzystniejszym rokowaniem wyniki transplantacji są często gorsze niż efekty leczenia farmakologicznego. U pacjentów starszych wiekiem lub z licznymi chorobami współistniejącymi farmakoterapia może znacznie przedłużyć i poprawić jakość życia, ale, niestety, nie daje trwałego wyleczenia.

+ Czy polskie ośrodki zajmują się badaniami nad nowymi terapiami leczenia mielofibrozy?

- Tak. W Polsce działa kilkanaście ośrodków, które prowadzą badania nad innowacyjnymi lekami na tę chorobę. My, na przykład, mamy obecnie cztery takie badania z udziałem nowych cząsteczek.

+ A jak pacjenci mogą się zgłaszać do takich badań?

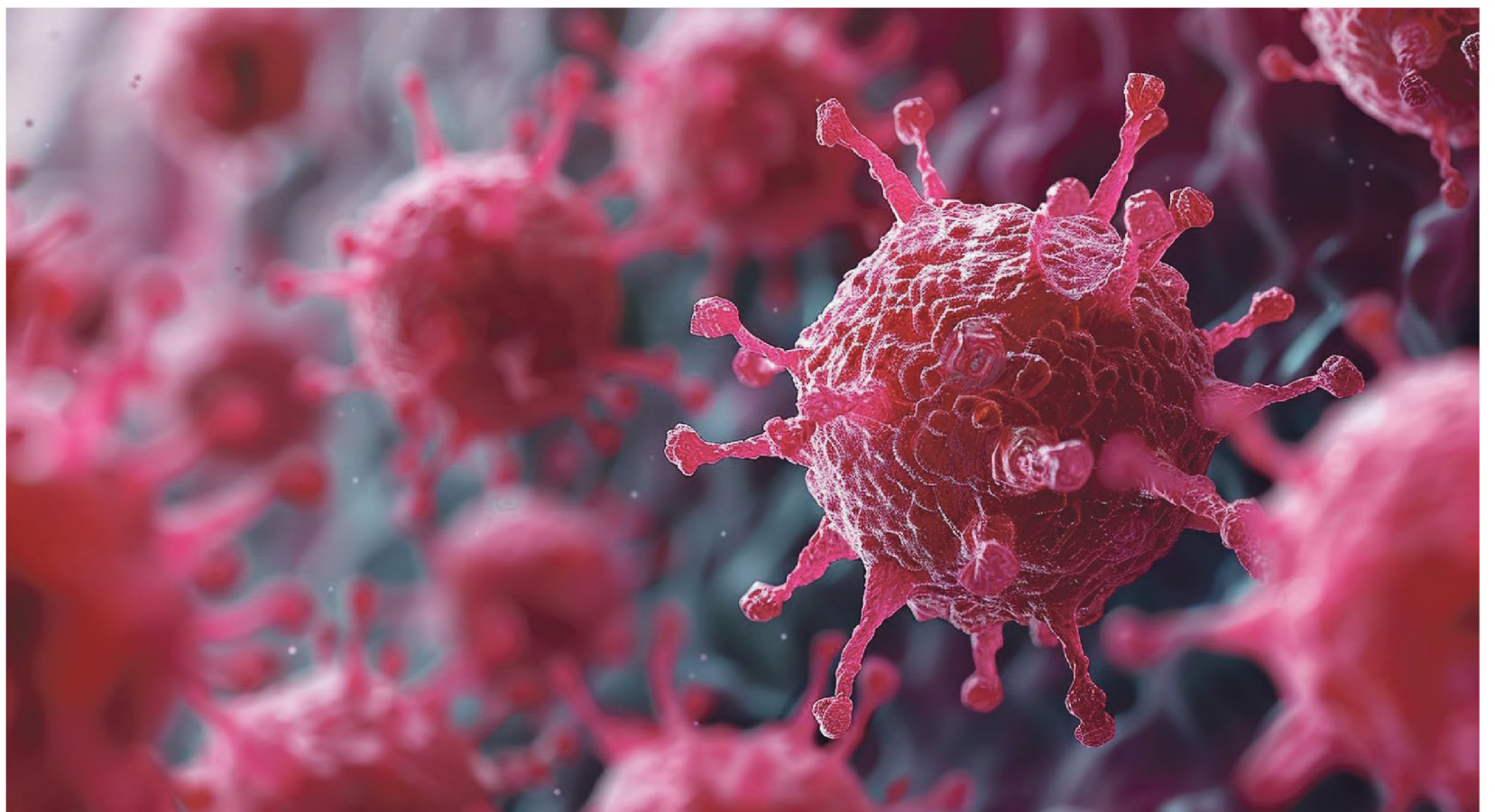
- Informacje są dostępne w ogólnodostępnych bazach badań klinicznych, takich jak clinicaltrials.gov. Poza tym, pacjenci trafiający do naszych poradni są informowani przez nas o możliwości udziału w badaniach, jeśli spełniają kryteria.

+ Jakie terapie mogą być w przyszłości przełomowe?

- Ogromne nadzieje wiążemy z terapiami immunologicznymi i komórkowymi. W mielofibrozie prowadzi się badania nad szczepionkami celowanymi w mutację kalretykuliny. Trwają też prace nad programowalnymi limfocytami T (CAR-T), które są dziś stosowane w chłoniakach, szpiczakach i ostrych białaczkach limfoblastycznych. Jeśli uda się je skutecznie zastosować również w mielofibrozie – może to być prawdziwy przełom. Na efekty trzeba jeszcze kilku lat, ale pierwsze badania już trwają.

+ Bardzo dziękujemy za rozmowę.

(red, Stowarzyszenie Dziennikarze dla Zdrowia)

ZAPISANE W GLINIE

Umiejętność lepienia naczyń glinianych była przełomowym wydarzeniem w dziejach ludzkości. Zmienił się wówczas styl życia ówczesnych społeczeństw, a także asortyment i jakość spożywanych potraw. Stało się to w młodszej epoce kamienia czyli ponad siedem tysięcy lat temu. Co ciekawe pierwsze wyroby z gliny – figurki zwierząt i przedstawienia kobiet, tak zwane Venus – pojawiły się już w górnym paleolicie, a więc wiele tysięcy lat wcześniej! Była to jednak tylko drobna plastyka. Natomiast garncarstwo, czyli świadome wykorzystywanie gliny do celów użytkowych, musiało poczekać aż do neolitu. Naczynia wykonywano z gliny – materiału powszechnie występującego w naturze na całej kuli ziemskiej. Złóż tego surowca poszukiwano w najbliższej okolicy, aby unikać transportowania jej z daleka, bo to zwiększało nakład i czas pracy. Glinę pozyskiwano przeważnie jesienią. Wykopany surowiec magazynowano w przygotowanym do tego celu dole, gdzie zalewano go wodą i zostawiano przynajmniej na okres zimowo-wiosenny. Pod wpływem działania czynników atmosferycznych (deszczu, wiatru, śniegu i mrozu) zbita struktura gliny rozluźniała się, a znajdujące się w niej substancje organiczne ulegały przegnicciu. Tak wysezonowaną glinę poddawano dalszemu procesowi oczyszczania czyli usunięciu grudek i zanieczyszczeń, gdyż ich pozostawienie utrudniało lepienie ścianek i mogło spowodować pękanie naczyń w trakcie wypalania. Następnie decydowano, jaki rodzaj sztucznych dodatków należy wnieść oraz w jakiej ilości, aby uzyskać masę ceramiczną o oczekiwanych właściwościach. Wśród najczęściej stosowanych domieszek można wymienić m.in. piasek,

tłuczeń (rozkruszone kamienie) i szamot (rozkruszone naczynia gliniane). Z tak przygotowanej masy ceramicznej można było lepić/kształtować pożądaną pojemnik. Najprostszą metodą formowania naczyń było wygniatanie polegające na modelowaniu oczekiwanego kształtu z jednego kawałka masy ceramicznej. Metodą tą najczęściej jednak wykonywano niewielkie naczynia lub dna większych, natomiast ich ścianki budowano poprzez dolepianie wałeczków lub taśm. Techniki lepienia metodą wałeczkową i taśmową to najpopularniejsze sposoby wykonywania ceramiki. Uważa się, że w pradziejach dla swojego gospodarstwa domowego naczynia lepiły kobiety. Z chwilą wynalezienia koła garncarskiego wyrób naczyń przeszedł stopniowo z rąk kobiet do mężczyzn. W ten sposób powstało rzemiosło garncarskie. Przez ten długi czas obcowania człowieka z gliną zmieniały się formy naczyń, skład masy garncarskiej, z której je wykonywano i sposób ich zdobienia. Na podstawie zmian zachodzących w zestawach ceramiki w różnych okresach, archeolodzy datują znaleziska. Metoda wykończenia powierzchni naczyń i ich zdobienie, czyli ornament, jest elementem bardzo charakterystycznym pozwalającym przyporządkować je do poszczególnych kultur. Od sposobu ozdabiania naczyń wzięły nazwy niektórych wydzielone przez archeologów jednostki kulturowe. Na przykład kultura ceramiki wstęgowej rytej (ok. 5500-4700 r. p.n.e.), której przedstawiciele to pierwsi rolnicy na ziemiach Polski, nazwę wzięła od rytych linii tworzących wstęgi na naczyniach. Nieco później wyróżniamy kulturę ceramiki sznurowej (ok. 3000-2300 r. p.n.e.), której nazwa pochodzi od charakterystycznych odcisków sznura zdobiących powierzchnie zewnętrzne naczyń. Ornament należało

wykonać kiedy glina była jeszcze wilgotna, tylko lekko podsuszona. Wykończone naczynie poddawano procesowi suszenia a następnie wypalano w otwartych ogniskach.

**Justyna Rodak
Fot. Janusz Bober**

Fot. Ręczne lepienie naczyń.

Z KRONIKI POLICYJNEJ

Policyjne działania „Taxi”

Policjanci Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Krakowie prowadzili na terenie miasta kontrole związane z przewozem osób przez kierowców taksówek. Mundurowi sprawdzali stan trzeźwości kierujących, stan techniczny pojazdów, legalność wykonywania usług, a także sposób przewożenia pasażerów. 12 sierpnia br., policjanci z krakowskiej „drogówki” przeprowadzili w Krakowie działania pod nazwą „Taxi”, które ukierunkowane były na kontrole przewozu osób. Podczas wtorkowych działań policjanci sprawdzali m.in. stan techniczny pojazdów, stan trzeźwości kierujących, sposób przewożenia pasażerów, obowiązkowe wyposażenie pojazdów, a także zgodność przewozu z warunkami Ustawy o Transporcie Drogowym. W sumie mundurowi skontrolowali 297 pojazdów, wylegitymowano tyle samo osób, w tym 126 obcokrajowców. Ponadto policjanci ujawnili 128 wykroczeń, za które w 89 przypadkach kierowców ukarano mandatem karnym, 36 kontroli zakończono pouczeniem, natomiast w 3 przypadkach sporządzono dokumentację, będącą podstawą skierowania do sądu wniosku o ukaranie. Ponadto policjanci zatrzymali 4 dowody rejestracyjne, 3 kierującym zatrzymali prawo jazdy natomiast jeden kierowca nie posiadał wymaganej licencji. Dodatkowo, dwóch kierowców taksówek okazało się być osobami poszukiwanymi przez organy ścigania.

Policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego na Festiwalu Białczańskim – profilaktyka, bezpieczeństwo, i promocja zawodu policjanta

Funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Krakowie uczestniczyli w Festiwalu Białczańskim. W związku z tym wydarzeniem policjanci przygotowali szereg atrakcji i działań profilaktycznych, których celem było promowanie bezpieczeństwa oraz zawodu policjanta. Policjanci z krakowskiej drogówki wzięli udział w Festiwalu Białczańskim. Jedną z głównych atrakcji było przygotowane przez nich miasteczko rowerowe, na którym dzieci mogły w praktyce sprawdzić swoje umiejętności poruszania się po drogach. Pod czujnym okiem funkcjonariuszy uczestnicy pokonywali przeszkód, ucząc się zasad prawidłowej jazdy oraz bezpiecznego zachowania w ruchu drogowym. Na stoisku profilaktycznym odwiedzający mogli zapoznać się z materiałami informacyjnymi dotyczącymi bezpieczeństwa na drodze. Policjanci chętnie odpowiadali na pytania, udzielali porad i tłumaczyli, jak unikać zagrożeń w codziennym życiu. Nie zabrakło również prezentacji policyjnych pojazdów. Zainteresowani mogli usiąść za kierownicą, obejrzeć wyposażenie i dowiedzieć się, w jaki sposób nowoczesny sprzęt pomaga w codziennej służbie. Obecność krakowskich policjan-

tów na Festiwalu Białczańskim po raz kolejny pokazała, że takie wydarzenia są doskonałą okazją, by w przyjaznej atmosferze łączyć zabawę z edukacją i profilaktyką.

Policjanci zatrzymali mężczyznę, który usiłował oszukać seniora metodą na funkcjonariusza CBŚP

Policjanci kryminalni z Komendy Wojewódzkiej Policji, działając wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji w Krakowie, zatrzymali oszusta, który próbował wyłudzić pieniądze od seniora metodą na policjanta. Do zatrzymania doszło w trakcie przekazywania gotówki. Sprawca próbował uciec, jednak po krótkim pościgu został zatrzymany przez funkcjonariuszy. Policjanci Wydziału Kryminalnego Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie przy stałej współpracy z Wydziałem Kryminalnym Biura Kryminalnego Komendy Głównej Policji prowadzą intensywne działania ukierunkowane na zwalczanie procederu oszustw dokonywanych metodą na tzw. „legendę”. Na początku tego tygodnia tj. 11 sierpnia br. policjanci ustalili, że na terenie Nowej Huty w Krakowie może dojść do oszustwa. Wszystko wskazywało, że pokrzywdzonym ma być senior w wieku 89 lat. Kryminalni ustalili, że mężczyzna odebrał telefon od osób podających się za funkcjonariuszy CBŚP i został przekonany przez nich, że uczestniczy w akcji policyjnej. Pokrzywdzony zgodnie z przekazywanymi poleceniami miał spakować posiadane oszczędności (40 tys. zł.) i przekazać przed posesją fałszywemu funkcjonariuszowi. Policjanci z Wydziału Kryminalnego KWP w Krakowie oraz Wydziału do Walki z Przestępczością Przeciwno Mieniu oraz Wydziału Sztab Policji Komendy Miejskiej Policji w Krakowie przygotowali zasadzkę na oszusta. 39-latek obywatel Holandii, zgodnie z ustaleniami pojawił się w wytypowanym miejscu, czyli przed domem seniora. Sprawca cierpliwie oczekiwał przed ogrodzeniem posesji pokrzywdzonego, a w tym czasie nic nie podejrzewający senior zmierzał w jego kierunku z reklamówką pełną gotówki. Wtedy do akcji wkroczyli policjanci, przestraszony oszust rzucił się do ucieczki i po krótkim pościgu został obezwładniony i zatrzymany. Po sprawdzeniu okazało się, że mężczyzna poszukiwany jest listem gończym przez Sąd Okręgowy w Lublinie, celem odbycia kary pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 8 miesięcy oraz zastępczej kary pozbawienia wolności na 75 dni. Obie podstawy poszukiwawcze dotyczyły udziału w zorganizowanej grupie przestępczej dokonującej oszustw. Postępowanie w sprawie prowadzi Wydział do Walki z Przestępczością Przeciwno Mieniu Komendy Miejskiej Policji w Krakowie. Dzisiaj z mężczyzną zostaną przeprowadzone dalsze czynności procesowe. Zatrzymany typowany jest do innych zdarzeń o podobnym modus operandi. Sprawa ma charakter rozwojowy. (mp)

NA STRAŻY MIASTA

Nocne kontrole straży miejskiej i policji w centrum miasta

Przed długim weekendem strażnicy miejscy i policjanci z Komendy Miejskiej Policji I w Krakowie prowadzili intensywne działania mające na celu utrzymanie spokoju i porządku w ścisłym centrum miasta. Ujawniono łącznie 148 wykroczeń. Nałożono 97 mandatów karnych, pouczone 42 osoby, a w 9 przypadkach skierowano sprawy do sądu. Interwencje dotyczyły: zakłócania porządku i spoczynku nocnego, spożywania alkoholu w miejscach objętych zakazem, zaśmiecania i zanieczyszczania miejsc publicznych oraz przypadków naruszania przepisów uchwały o parku kulturowym „Stare Miasto” oraz „Kazimierz ze Stradomiem”, ze szczególnym uwzględnieniem nielegalnego handlu, występów ulicznych bez zezwoleń, reklamowania działalności i usług. Funkcjonariusze podejmowali również interwencje przeciwdziałające czynom o charakterze chuligańskim oraz wybrykom nieobyczajnym w rejonie ulic: Szewskiej, Grodzkiej, Sławkowskiej, Floriańskiej oraz kilku innych zlokalizowanych w centrum miasta. W trakcie kontroli przestrzegania przepisów „uchwały antyhałasowej”, ujawniono dwa przypadki emisji hałasu z lokali do przestrzeni publicznej. Menadżerowie zostali ukarani mandatami karnymi. Dokonano kontroli pojazdów typu „melex”, w zakresie przestrzegania przepisów o parkach kulturowych. Odnotowano 7 nieprawidłowości, nałożono 4 mandaty, sporządzono 3 wnioski o ukaranie do sądu. Przy Placu Dominikańskim ujawniono dziwnie zachowującego się mężczyznę. Był agresywny, zaczepiał przechodniów. Nie reagował na polecenia, a jego irracjonalne zachowanie wskazywało, że może znajdować się pod wpływem środków odurzających. Konieczne było użycie środków przymusu bezpośredniego i wezwanie pogotowia. Karetka w asyście patrolu straży miejskiej zabrała mężczyznę do szpitala. Za swoje zachowanie mężczyzna odpowie przed sądem.

Oslabiona wiewiórka

Mieszkanka ul. Zielińskiego poprosiła strażników o pomoc – pod drzewem znalazła młodą wiewiórkę. Okazało się, że jest osłabiona i nie ma siły samodzielnie wdrapać się na drzewo. Strażnicy zabezpieczyli ją i przekazali do ośrodka dzikich zwierząt, gdzie dostała fachową opiekę i szansę na powrót ... może nawet do lasu.

Wandale graffiti

Strażnicy miejscy ujęli dwójkę obcokrajowców, którzy zniszczyli filar kolejowy w rejonie ulicy Wrzesińskiej. Kobieta i mężczyzna zostali przekazani policji. Wczesnym popołudniem dyżurny otrzymał informację o osobach malujących graffiti na filarze kolejowym. Okazało się, że sprawcy wymarowali napis o wymiarach: 8 metrów na 2 metry. Wysłani na miejsce strażnicy ujęli wandalów i zabezpieczyli 10 puszek farby w spray'u w różnych kolorach. Całość sprawy została przekazana policji. (mp)

INFORMATOR NOWOHUCKI

SŁUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

- Pogotowie Ratunkowe: 999
- Toksykologia: 12 411 99-99
- Straż Pożarna: 998
- Policja: 997
- Policja Nowa Huta: os. Zgody (VIII KP) 12 61-52-910, os. Złotej Jesieni 11C (VII KP) 12 61-52-911, 12 615-33-19.
- Straż Miejska: 986
- Pogotowie gazowe: 992
- Pogotowie dźwigowe: 12 644-23-08
- Pogotowie c.o.: 12 644-38-46
- Wodociągi: 12 648-28-61
- Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz): 12 644-19-69, 12 643-27-43.
- Pogotowie elektryczne dla os. Oświecenia: 12 647-05-65 w dni powszednie i 12 647-15-87 w dni świąteczne.
- Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin: 12 411-60-44.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

- Szpital Rydygiera, Kraków os. Złotej Jesieni 1: tel. 12 64-68-792.
- NZOZ OPC, Kraków os. Na Skarpie 66: tel. 12 357-52-48.

DYŻURY APTEK

- Apteka Gemini - godziny otwarcia 7-20 i w sobotę 8-16, os. Kazimierzowskie 30, 31-844 Kraków; tel. 571-601-679;
- Apteka DOZ, czynna całą dobę, os. Centrum A, bl. 3, tel. 800 110 110.

MEDYCYNĄ I ZDROWIE

- Gabinet kardiologiczny, lek. med. Krzysztof Ideć, os. Hutnicze 10/3. Rejestracja: 12 357-36-12
- Kompleksowe leczenie stomatologiczne: leczenie kanałowe, protetyka, implanty. Kraków, os. Słoneczne 11, lokal U 1., Tel. 12 644 89 01, kom. 664 395 417. Pon.-pt. 9.00-19.00. www.bjb.net.pl
- Pracownia USG - lek. med. B. Stępień - os. Handlowe 8, tel. 12 644-78-26 lub 696-047-450: badania jamy brzusznej, tarczycy. Czynna: poniedziałek 12.00-16.00 oraz środa i piątek 9.00-12.00.
- Naprawa protez zębowych, wzmacnianie metalem: tel. 608-205-981

USŁUGI RÓŻNE

- Telewizor, anteny: tel. 12-640-00-42, 609 586 881.
- Usługi szklarskie, oprawa obrazów, os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu). Tel. 12 647-86-50, 504-552-197.
- Przechowalnia rowerów i opon (z możliwością przeglądu, całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3. Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.
- Salon fryzjerski „Dorota” (damski, męski, dzieci). Pl. Targowy „Piast”, paw. 26, 27. Tel. 506-529-863.
- Zakład pieczętarsko-grawerski, Adam Sroka, przeniesiony z os. Niepodległości do Borzęcina 797A. Tel. 14 68-46-756, e-mail: zaklad@odznaki.pl
- Rowery - sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komis, malowanie ram. FHU „Elmar”, plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-13-88, kom. 502-73-00-87.
- Montaż anten, naprawa telewizorów wszystkich typów u klienta, tel. 12 640-00-41, 609-586-881.
- Fundacja Więcej Serca. Usługi księgowe - pełny zakres - ceny do uzgodnienia. Os. Złotej Jesieni 15B, lok. 2, tel. 503-602-661.
- Biuro turystyczne Cerro Torre Szkoła Górską. Wyjazdy polskie i zagraniczne, górskie wyprawy, pilotaż i przewodnictwo wycieczek, obozy i kursy wspinaczkowe, szkolenia, kursy pierwszej pomocy. Oferta dla grup, szkół, firm, klientów indywidualnych. Al. Pokoju 82, 501 568 948, www.szkolagorska-cerrotorre.pl
- Wyroby złote i srebrne. Naprawy. Grawerowanie. Skup złota i srebra. Upominki komunijne. Ceny producenta. Bieńczycki pl. Targowy 5, tel. 12 685-53-80.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

- Firma Autokomputer, Janina Walasek. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, wypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów. ul. Makuszyńskiego 9B, tel. 12 644-18-80, 12 684-19-00 (01, 02), pon.-pt. 8.00-18.00. www.stacja-au-

tokomputer.pl E-mail: auto-komputer@op.pl.

- Automyjnia i studio detailingu „Splasz”. Mycie ręczne. Całodobowy parking. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39.
- Złomowanie samochodów, wystawianie zaświadczeń, transport, tel. 12 681-01-41, 0605-100-845.

KWIACIARNIE

- Kwaciarnia „KALINA”, os. Centrum D1, czynna od pn. do pt. w godz. 8-19, w soboty 8-17, w niedziele 9-15. Zamówienia z dostawą do domu. Tel. 12 644-33-36.
- Kwaciarnia „Cupido”, Czynna: pon.-sob. 6.00-19.00, niedziela 9.00-16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wiązaniki okolicznościowe, bukiety. Pl. Targowy Bieńczyce 6, tel. 641-46-35.

NIEDZIELNE MSZE ŚWIĘTE

- Bazylika w Mogile: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 16.30, 18.00.
- Kościół św. Bartłomieja: 10.00, 11.30.
- Szklane Domy: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 17.00, 19.00, 20.30.
- Arka Pana: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 17.30, 19.00.
- Czyżyny: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00.
- Dywizjonu 303: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 19.15.
- Mistrzejowice: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 17.00, 19.00.
- Kalinowe: 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 18.00.
- Wzgórza Krzesławickie: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 19.00.
- Boh. Września: 6.00, 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.30, 16.30, 18.00, 19.30.
- ul. Bulwarowa: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00, 20.00.
- Teatralne: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 18.00, 19.30.
- Krzesławice: sobota 17.00, niedziela 9.30.
- Pleszów: 7.30, 11.30.
- Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV - 18.00.
- Ruszcza: 7.00, 9.00, 11.00, 16.00.
- Górka Kościelnicka: 7.00, 12.00.
- Kościelniki: 10.30, 18.30.
- Wolica: 9.00, 18.00.
- Lubocza: 8.00, 10.30, 17.00.

OGŁOSZENIA DROBNE

ATRAKCYJNE mieszkanie 32 m + piwnica, Stalowe koło Zalewu Nowohuckiego sprzedaje właściciel. Tel grzecznościowy 602-42-46-44

ANTEN montaż, naprawa telewizorów u klienta. Tel. (12) 640-00-42, 609-586-881.

DOM 25 KM OD KRAKOWA SPRZEDAM. 516-875-304.

RTV - telewizory - anteny - serwis profesjonalny od 1985 Tel. 609-719-072.

TAPICER. 784-906-675.

REKLAMA

OTWARTE W KAŻDĄ NIEDZIELĘ

ZAPRASZAMY NA ZAKUPY HURT, DETAL HALA I, HALA II

UL. KRZYWDA 1, 30-710 KRAKÓW

Do wynajęcia lokale handlowe - tel. 602-15-30-88, 12 307-11-20

CORDIA

B. KWIECIŃSKA

os. Na Skarpie 24

www.cordia.com.pl

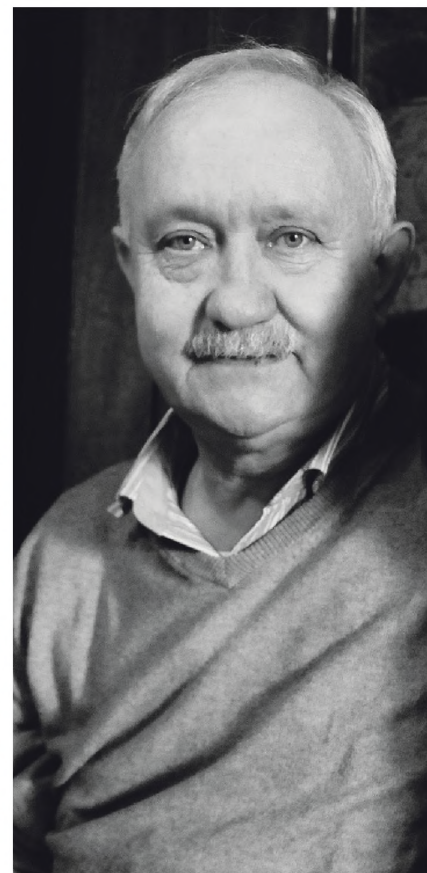
os. Uroczę 5

12 644-87-75, 512-179-466

**KOMPLEKSOWE
USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO - CAŁODOBOWO**

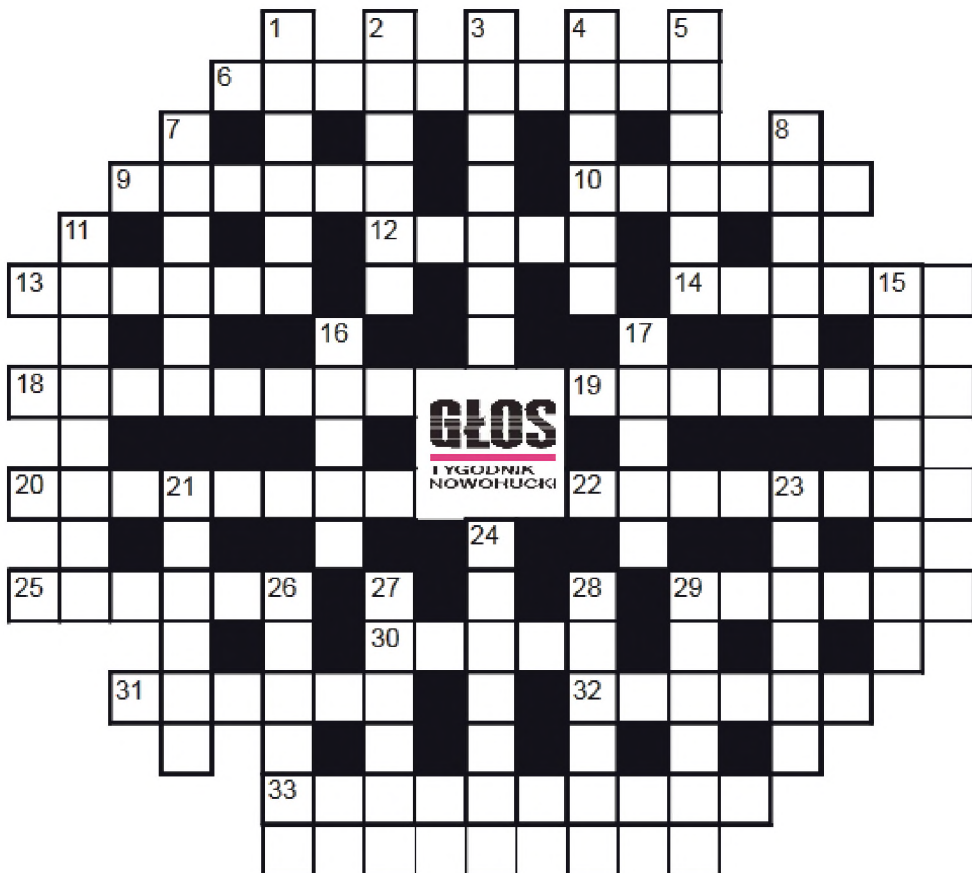
ODSZEDŁ ANDRZEJ BATKO

Zmarł Andrzej Batko, a jego pogrzeb odbył się w środę 20 bm. w Wieliczce. Przez 30 lat pracował w policji drogowej, przez 4 lata w MPK, ciągle zajmując się bezpieczeństwem na imprezach masowych i sportowych, m.in. na Cracovia Maraton i Tour Polone. W Nowej Hucie współorganizował niepowtarzalną imprezę Nowohucki Biathlon Rowerowy. Był naczelnikiem Wydziału Ruchu Drogowego w KMP w Krakowie, koordynatorem większości imprez sportowych w Małopolsce, odpowiedzialnym za zabezpieczenie m. in. biegów, maratonów, wyścigów kolarskich i rajdów samochodowych. Zabezpieczał w Krakowie wizyty papieskie oraz ważnych osobistości. Wielokrotnie odznaczany za swoje zaangażowanie, wiedzę i umiejętności. Odszedł Człowiek orkiestra, zawsze uczynny i uśmiechnięty, wymagający, ale zawsze pomocny. Jak Go określił Jurek Kujawski na facebooku „Najlepszy gliniarz w galaktyce”. Cześć Jego pamięci. (sp)

POZIOMO: 6. fakty, zajścia, incydenty, eventy, 9. sposobność, okazja, 10. lewy dopływ Renu, 12. drapieżniki z rodziny łasicowatych, 13. miesza benzynę z powietrzem, 14. miasto nad Bzurą, 18. odwołanie się od wyroku, 19. wielbłąd jednogarbny, 20. stolica Bieszczad, 22. zarazek, 25. dykcja, 29. zapłonowa w aucie, 30. port na Lazurowym Wybrzeżu, 31. kuchenna przyprawa, 32. smażone plasterki ziemniaka, 33. napisał „Ferdydurke”.

PIONOWO: 1. śląskie miasto nad rzeką Rudą, 2. barwny ptak łowny, 3. warzywo o jadalnych, grubych pędach, 4. mała ilość czerwonych krwinek, 5. gnom z baśni, 7. dawny płaszcz rosyjski, 8. tłusty owoc z gaju, 11. Wierch nad Kuźnicami, 15. ludzie z ekipy Dzierżyńskiego, 16. zlot, spotkanie, kongres, 17. między gardłem a tchawicą, 21. krewna borówki, 23. owalna figura, 24. jedno z głównych miast Uzbekistanu, 26. tanie, marne wino, 27. złożone substancje białkowe, 28. żydowski nagrobek, 29. wywołuje go opowiedziany dowcip.

Rozwiązanie krzyżówki nr 32:

POZIOMO: 6. frankofobia, 9. pomruk, 10. cieśla, 12. Ałtaj, 14. Serock, 15. matnia, 18. Adelaide, 19. cabernet, 20. analogia, 22. burlaska, 25. infant, 29. prodiż, 30. Piast, 31. edycja, 32. okazja, 33. ekstremista.

PIONOWO: 1. prorok, 2. unikat, 3. podstęp, 4. porcja, 5. licem, 7. monokl, 8. Plater, 11. Ferdynand, 13. wideoklip, 16. odpis, 17. Camus, 21. Luanda, 23. emocja, 24. czarter, 26. tyczka, 27. Sparta, 28. utopia, 29. plajta.

Darowizna a podatek

Chcę pomóc kupić mojemu dziecku mieszkanie, darowując mu na ten cel pewną kwotę pieniędzy. Czy jeśli na poczet tej darowizny zrobię przelew na rzecz sprzedającego tytułem zapłaty za dziecko ceny sprzedaży, to taka darowizna będzie objęta zwolnieniem z podatku od darowizn?

Według ostatnich wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego taka operacja finansowa może zostać zakwalifikowana jako darowizna na rzecz dziecka i podlegać zwolnieniu z podatku od darowizn. Trzeba jednak mieć na uwadze, że orzeczenia sądowe – choć są wskazówką dla organów podatkowych – co do zasady wiążą tylko w sprawach, w których są wydawane. Zgodnie z art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z 28 lipca 1983 r. „O podatku od spadków i darowizn” (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 1837) zwalnia się od podatku nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych m.in. przez zstępnych, jeżeli zgłoszą nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie 6 miesięcy od dnia powstania obowiązku podatkowego oraz – w przypadku gdy przedmiotem nabycia tytułem darowizny są środki pieniężne – udokumentują ich otrzymanie dowodem przekazania na rachunek płatniczy nabywcy, na jego rachunek, inny niż płatniczy, w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub przekazem pocztowym. W wyroku z 11 grudnia 2024 r. (sygn. III FSK 680/23) NSA orzekł, że warunek zastosowania zwolnienia określony w art. 4a ust. 1 pkt 2 u.p.s.d. – udokumentują ich otrzymanie dowodem przekazania na rachunek płatniczy nabywcy, na jego rachunek, inny niż płatniczy, w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub przekazem pocztowym – należy uznać za zrealizowany także w przypadku, gdy darczyńca przekazał środki pieniężne na wskazany przez obdarowanego rachunek bankowy jego wierzyciela. Istota analizowanej przesłanki polega na udokumentowaniu, że obdarowany rzeczywiście uzyskał możliwość dysponowania darowanymi środkami pieniężnymi od określonej osoby, z określonego źródła. Takie udokumentowanie ma miejsce zarówno wówczas, gdy darowane środki wpływają na rachunek bezpośrednio obdarowanego, jak i wówczas, gdy darczyńca w imieniu i na rzecz obdarowanego przekazuje je na rachunek bankowy wierzyciela obdarowanego. Zarówno przekazanie środków pieniężnych bezpośrednio na rachunek podatnika, jak i na rachunek wierzyciela podatnika w taki samym stopniu pozwala organowi podatkowemu na zweryfikowanie, czy i w jakim zakresie może mieć do czynienia z fikcyjnym przekazaniem środków pieniężnych, z działaniami nierzetelnymi ze szkodą dla interesu fiskalnego. Podobnie NSA orzekł m.in. w wyrokach z 18 grudnia 2024 r. (sygn. III FSK 613/23) i z 12 grudnia 2024 r. (sygn. III FSK 669/23). (sp)

REKLAMA

Kraków Nowa Huta,
ul. Ujastek 3, Pawilon 0

Tel. 501-669-765

e-mail: tsp_kr@onet.pl

Wypożyczalnia **non-profit** Sprzętu Rehabilitacyjnego

oraz sprzętu służącego do opieki nad osobami przewlekle chorymi czy w podeszłym wieku.

Posiadamy m.in.: łóżka szpitalne (hydrauliczne, sterowane pilotem), materace antyodleżynowe, stojaki do kroplówek, wózki inwalidzkie, fotele toaletowe, chodziki, balkoniki, kule, laski.

Pełny asortyment oraz zasady wynajmu na stronie:

<https://tspkrakow.pl>

NASZE MIASTO. FELIETON RYSZARDA TERLECKIEGO

LEPIJ JUŻ NIE BĘDZIE

Ciężkie czasy przyszyły na rząd Tuska. Porażka goni porażkę, afery następują za aferą. Najpierw kląpą zakończyły się wielomiesięczne kombinacje wokół rekonstrukcji rządu. Z aktualnej ekipy odeszli tylko niektórzy szkodnicy, w większości Tuszkowi nie udało się przeprowadzić zmian, które obiecywał. Nominaacja Żurka na ministra sprawiedliwości jest otwarciem drogi do jeszcze większej katastrofy niż ta, która groziła z powodu Bodnara. Pozostawienie minister edukacji, o której w Warszawie krążyło mało pochlebne plotki, już we wrześniu przyniesie poważne kłopoty. No i wreszcie kląp z planowanym odchudzeniem rządu: kompromitująca liczba wice ministrów, rozdawanych kalicjanom, pozostała, a nawet podobno rośnie.

Zaraz po rzekomej rekonstrukcji przyszła afery KPO – czyli unijnego programu odbudowy europejskich gospodarek po stratach spowodowanych przez pandemię. Platforma wyjechała w Brukseli, że program KPO dla Polski został zamroźony, a wstrzymywanie tych pieniędzy służyło w kampanii Tuska i jego ferajny. Pieniądze miały spłynąć szerokim strumieniem zaraz po zwycięstwie koalicji oszustów. Minęły dwa lata i z pieniędzmi z KPO nadal krucho, a te, które do Polski mają trafić Platforma rozdysponowała między „swoich”. Chcesz pół miliona, pisz szybko wniosek na cokolwiek i kasę dostaniesz – tak zapewniali pewni siebie ministrowie. Cwaniactwo ruszyło więc po pieniądze na rozmaite bzdury (sławne już jachty, ekspresy do kawy czy kluby dla dewiantów). Gdy cała afery wyszła na jaw, ministrowie od Tuska (zwłaszcza jeden) ocenili, że to „drobiazg” i nie ma o czym mówić. Kompromitacja rządu będzie go drogo kosztowała i nic nie pomogą pozorowane teraz śledztwa, kontrole itp.

Na tym nie koniec. Tusk dostał po łapie od Amerykanów, którzy przed telekonferencją z prezydentem Trumpem zażądali, aby Polskę reprezentował prezydent Karol Nawrocki, a nie Tusk. W dodatku europejscy sojusznicy Tuska, w tym Niemcy, nie uprzedzili go o decyzji Amerykanów. Rzecznik rządu Szałpka, jedna z najzabawniejszych postaci w tej ekipie, zapewniał na konferencji prasowej, że to Tusk będzie brał udział w rozmowie z Trumpem. Po czym okazało się, że to nieprawda. Podczas gdy cała Polska śmiała się z Tuska, jego ministrowie i on sam zapewniali, że nic się nie stało. A tymczasem Polska nadal nie ma ambasadora w najważniejszej stolicy na świecie, czyli w Waszyngtonie, bo trudno uznać, że nasz kraj reprezentuje kierownik ambasady Klich, który zasłynął tym, że w czasie kampanii prezydenckiej w USA naśmiewał się z kandydującego Trumpa. Tuskowa ekipa była przekonana, że Trump przegra, a Tusk wyzywał go nawet od rosyjskich agentów. Ocknęli się jak zawsze, gdy wychodzili na durniów, tak samo zresztą było z kandydaturą Trzaskowskiego. Przekonanie pseudo elit, że Polacy muszą powierzyć im pełnię władzy, już parokrotnie skończyło się przykrym rozczarowaniem.

Teraz wszyscy koalicjanci oraz znaczna część Platformy widzą doskonale, że z Tuskiem nie tylko nie wygrają wyborów za dwa lata, ale ich rządzenie może zakończyć się znacznie wcześniej. Widać wyraźnie z jaką siłą i energią do gry wkracza prezydent Nawrocki. Całkowicie przejął sukces wojskowych obchodów, łącznie z defiladą, na której swoje poparcia chciał budować Kosiniak-Kamysz. To prezydent odbierał defiladę i przekonywująco przemawiał do żołnierzy, a nie minister z PSL. Tusk z kwaśną miną stał na trybunie i nikt na niego nie zwracał uwagi. Teraz pozostaje tylko czekać na parę jeszcze wpadek rządu i będziemy się żegnać z niesławną koalicją 13 grudnia.

SPRAWY DUŻE I MAŁE. FELIETON SŁAWOMIRA PIETRZYKA

NIE MA DEALU

Takimi słowami Prezydent USA Donald Trump podsumował szczyt na Alasce, który odbył się tydzień temu w piątek 15 sierpnia. Rosyjskiego dyktatora Władimira Putina na Alasce powitano z honorami, czego wyrazem był czerwony dywan, na końcu którego brawami powitał Putina sam Trump, pokazując parade najlepszych samolotów bojowych, a później zapraszając go do swojej limuzyny zwanej Bestią.

Po trzygodzinnych rozmowach przywódcy USA i Rosji wygłosili kilkuminutowe oświadczenia. Putin nie szczędził pochwał Trumpowi i nieustannie podkreślał szansę na powrót do normalnych stosunków dwustronnych pomiędzy Rosją a USA. Wojnę nazwał „braterską raną” i wyraził opinię, że Rosja jest zainteresowana zakończeniem „konfliktu”. Żądał jednak, by „uwzględnić interesy” Rosji i usunąć „pierwotne przyczyny” wojny. Na koniec zaprosił Trumpa na kolejne spotkanie do Moskwy. Jego oświadczenie trwało nieco ponad 8 minut. Trump mówił trzy minuty i był znacznie ostrożniejszy. Zreasumował: nie ma dealu dopóki się nie dogadamy, tym bardziej, że Rosja nadal bombarduje Ukrainę.

Zdecydowanie więcej dowiedzieliśmy się z wywiadu udzielonego przez Trumpa dziennikarzowi Fox News, a także z komentarzy do rozmów przeprowadzonych przez Trumpa z Zelenińskim i europejskimi partnerami. Znaną agencję i gazety poinformowały, że Donald Trump zaakceptował zapewnienie Putina, że wojna definitywnie się zakończy jeśli Ukraina wycofa się z Donbasu całkowicie, czyli z obwodów donieckiego i ługańskiego. Wygląda zatem, że Trump wycofał się ze swojego pierwotnego warunku jakim było zawieszenie broni. Przekonywał on w rozmowach z przywódcami europejskimi, że najlepszym sposobem na zakończenie straszliwej wojny między Rosją a Ukrainą będzie zawarcie porozumienia pokojowego, a nie chwilowe zawieszenie broni. Prezydent Ukrainy Wołodymyr Zeleniński znając to stanowisko Trumpa, przyjął zaproszenie do Białego Domu w Waszyngtonie, ale aby wzmocnić swoją pozycję w rozmowach poprosił o zaproszenie do stolicy USA także przywódców najważniejszych państw europejskich oraz przewodniczącą Komisji Unii Europejskiej i sekretarza generalnego NATO. Te osoby miałyby go wzmocnić w rozmowach z Trumpem.

Niestety do Waszyngtonu na to spotkanie nie poleciał przedstawiciel Polski, co uważam za oddanie pola w tak ważnych sprawach dotyczących bezpośrednio Polski, bo wojna toczy się za naszymi granicami, a my jesteśmy flanką NATO wobec Rosji. Rząd nie wysłał swojego przedstawiciela do Waszyngtonu, twierdząc że zapraszał na tą wizytę prezydent Trump i zgodnie z zawartym z prezydentem Nawrockim porozumieniem oczekiwano, że on tam pojdzie. Natomiast pracownicy kancelarii prezydenta i on sam oświadczyli, że na spotkanie do Waszyngtonu pojedzie przedstawiciel rządu, w ramach porozumienia w „Koalicji Chętnych”. Dodatkowo oświadczone, że priorytetem dla Prezydenta RP jest spotkanie w Ameryce 3 września, na którym mają być także omówione sprawy związane z Ukrainą. Trudno zrozumieć tak lekceważący stosunek do tej ważnej sprawy jakim jest zawarcie traktatu pokojowego między Rosją a Ukrainą, rzutującego na bezpieczeństwo Polski. 3 września to odległy termin, jak można nie wziąć udziału w ważnych rozmowach związanych z przerwanym wojną na Ukrainie. Spotkanie Nawrockiego z Trumpem za kilkanaście dni może być musztardą po obiedzie. Jeżeli prezydent Nawrocki twierdzi, że ma dobre relacje z prezydentem Trumpem, to powinien wziąć udział w tym spotkaniu w Waszyngtonie i zaprezentować uzgodnione z rządem stanowisko Polski. No chyba, że nie chciał przeciwstawiać się stanowisku Trumpa o oddawaniu przez Ukrainę Donbasu Rosji w zamian za „trwały” pokój, a może prezydent Nawrocki po prostu nie został zaproszony przez Trumpa, bo mu jeszcze daleko do politycznej ekstraklasy europejskiej.

ZWIĘKSZ SZANSE NA UDANY POŁÓW

Dzisiaj parę słów na temat zanęcania. Jak dobrze wiadomo, wstępne zanęcanie łowiska znane jest od stuleci jako skuteczny sposób wabienia ryb w określone miejsce. Już kilkaset lat temu stosowano na przykład zanęcanie jako sposób przyciągania brzan w łowisko. Wrzucano wówczas do wody kule błota zmieszanego z tysiącami posiekanych dżdżownic. Błoto w wodzie smużyło, a w tej smudze zawieszono były kawałki mięska, które brzanom smakowały wyjątkowo.

Dzisiaj zanęcanie wstępne jest powszechnie uznanym i stosowanym elementem wędkarskiej taktyki. Zanęcanie łowiska stosuje się przeważnie w wodach stojących, głównie przed łowieniem leszczy, linów i karpi. Podstawowym celem takiego zanęcania jest zgromadzenie ryb w określonym miejscu oraz nakłonienie ich do brania określonej przynęty na haczyku. Ale zanęcanie łowiska może okazać się korzystne także w rzekach. Na przykład w utworzonych tam basenach pomiędzy wychodzącymi w główny nurt główkami. Takich miejsc jest sporo chociażby na Wiśle w okolicach Krakowa czy Niepołomic.

A czy zanęcanie zawsze przynosi oczekiwane przez nas efekty? Otóż, jak pokazuje praktyka, zanęcanie nie zawsze jest skuteczne. Przede wszystkim efekt zanęcania zależy od gustów ryb w danym akwenie. W jednym zanęcanie może nie przynieść oczekiwanych efektów dlatego, że po prostu zanęta rybm nie smakuje. W innym, odwrotnie, pozornie martwa woda, nagle okazuje się doskonałym łowiskiem, bo rybm zasmakowała. I jeśli nasza zanęta będzie tym, czego ryby szukają, to możemy zatrzymać je w jednym miejscu przez wiele dni. Ryby nabiorą zaufania do tego miejsca. Będą je odwiedzać regularnie, o stałych porach, spodziewając się tam nowej porcji pożywienia. Oczywiście wybór rodzaju zanęty zależy od tego, jakie ryby chcemy łowić. Ale w zależności od rodzaju zanęty mogą pojawić się pewne problemy. Na przykład chcąc łowić leszcze lub liny zaczynamy wybrane miejsce zanęcać siekanymi czerwonymi robakami. I super. Tyle tylko, że w tak zanęconym łowisku pojawia się nam nagle sporo małych okoni, które zaroili się przy zanęce i przeszkadzają w łowieniu. W takie sytuacji lepiej zanęcić słodką kukurydzą z puszk. Wtedy zniknie problem z małymi okonkami.

Należy pamiętać też o właściwej ilości wrzuconej w wodę zanęty. Jeśli będzie jej zbyt mało, ryby poradzą sobie z nią w ciągu kilku minut i odpłyną. Jeśli będzie jej za dużo, jej zwały mogą zacząć zalegać na dnie. Po pewnym czasie taka zanęta może zacząć się psuć i – zwłaszcza w niewielkich zbiornikach z wodą stojącą – zakwaszać taką wodę.

Sporządzając zanętę dobrze jest też pamiętać o dodatkach, jakie możemy dodać do zanęty. Dobrymi dodatkami są mączka rybna, atraktory karpiove czy słodziki oraz zapachy do ciast (na przykład wanilia). Pobudzają one apetyt ryb, które dzięki temu dłużej pozostają w łowisku.

I pamiętaj wędkarzu! Zawsze stosuj świeżą zanętę. Bo jeśli do jej sporządzenia wykorzystasz stare składniki, zanęta nie zadziała, albo nawet gorzej – przepłoszy ryby z zanęcanego miejsca.

ZAKAZ SPRZEDAŻY BENZYNY?

Sierpień to miesiąc pieszych pielgrzymek na Jasną Górę oraz zachęt – z różnych źródeł – do umiarkowanego spożycia alkoholu. Pielgrzymki mają kilkusetletnią tradycję, ale ograniczenie raczenia się trunkami – niedługą. Kiedy 45 lat temu trwał strajk załogi Stoczni Gdańskiej jego przywódcy, zapewne obawiając się „esbeckich” prowokacji, zaproponowali uczestnikom strajku swoistą abstynencję. I tak już zostało. Chociaż połączenie pielgrzymki i alkoholu może się skończyć tragicznie. W zeszłym tygodniu na terenie województwa łódzkiego pewien jegomość mający we krwi 1,3 promille alkoholu najechał na uczestników pielgrzymki do Częstochowy kilkunastu z nich poważnie raniąc. Nadto obywatel ów miał sądowy zakaz zasiadania za kierownicą auta. Dzień później inny kierowca potrafił niewiastę regulującą ruch w czasie pielgrzymki.

Obawiam się jednak, że w związku z tym zdarzeniami czeka nas kolejna fala troski rządzących polskim narodem o ten naród właśnie. Być może – jak to już drzewiej bywało – grupa posłów, obojętne z którego klubu, a może nawet bezpartyjnych, zaproponuje któryś już raz zakaz sprzedaży wyrobów alkoholowych na stacjach benzynowych. Rzecz jasna w trosce o poprawę bezpieczeństwa ruchu na polskich drogach. Argumenty będą – jak zwykle niepoważne – iż na skutek zakazu zmniejszy się ilość pijanych kierowców, a tym samym zmniejszeniu ulegnie ilość zabitych i rannych w ruchu drogowym.

U schyłku XX wieku jedną z pierwszych stacji benzynowych sprzedających alkohol była placówka ówczesnej CPN (obecnie Orlen) u wylotu z Bochni w kierunku Tarnowa. Kiedy zapytałem podczas wizyty w niej, jaki jest profil kupujących napoje alkoholowe, dowiedziałem się, że to przede wszystkim okoliczni mieszkańcy docierający tam pieszo oraz uczestnicy tzw. wesołych autobusów, czyli biorący udział w wycieczkach krajoznawczych organizowanych wtedy przez zakłady pracy dla załogi.

Dziwi mnie dlaczego co jakiś czas powraca sprawa sprzedaży alkoholu na stacjach. Przecież równie niebezpieczne są w ruchu drogowym papierosy, też tam sprzedawane. Po pierwsze, żeby skorzystać z dobrodziejstwa dymku w czasie jazdy trzeba papierosa trzymać w ręce, a chciałbym zwrócić uwagę P.T. Pań Posłanek i Panów Posłów oraz pozostałych parlamentarzystów też, iż ręka kierowcy zajęta papierosem jest równie niebezpieczna, jak ręka trzymająca telefon komórkowy, a tylko za to grozi mandat i punkty karne. Po drugie, jak komuś żar z papierosa spadnie na spodnie bądź spódnicę i zacznie przypiekać ciało to kierowca gotów wykonać kilka nieskoordynowanych ruchów i zjechać na drugą stronę drogi. A potem policjanci pospółu z prokuratorami dziwią się, w jaki sposób jadące z dopuszczalną prędkością auto znalazło się na lewej stronie jezdni.

Sprowadzając rzecz do absurdu – zaś absurdalnych rozwiązań prawnych w Polsce dostatek – może się okazać, że ktoś wpadnie na pomysł, by zakazać sprzedaży na stacjach benzynowych... benzyny właśnie! Bo przecież każdy może kupić kanister benzyny i podpalić na wsi czy w mieście swojego sąsiada. Benzyna jest też składnikiem „koktajli Mołotowa”, którymi w Polsce podpala się targowiska czy składy śmieci. I wtedy też rozgorzeje nie tyle ogień, co dyskusja nad bezpieczeństwem przeciwpożarowym, niczym rozważanie dylematu czy sprzedaż piwa i gorzały na stacjach benzynowych ma wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego.

KIEDY PIAF SPOTYKA DEMARCZYK

Za niecały miesiąc, bo we wtorek 9 września o godz. 18:00 w NCK odbędzie się koncert: „Kiedy Piaf spotyka Demarczyk”. Koncert wybrzmie wspaniale poprzez dojmujące songi Ewy Demarczyk oraz Edith Piaf przy akompaniamencie doskonałych muzyków. Wystąpią: Paweł Jabłoński – pianino, Marek Stawniak – akordeon, Joanna Kraszewska – wiolonczela, Krzysztof Borkowski – kontrabas i Marcin Rakowski – perkusja. Informacje i rezerwacja: Biuro Organizacji Widowni, telefon: 12 644 02 66 wew. 55. (red)

Kraków

9 września 2025
g. 18.00, Scena NCK

KIEDY PIAF SPOTYKA DEMARCZYK

wystąpią:
Sylvia Różycka oraz Krzysztof Materna

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

nck scena

Nowohuckie Centrum Kultury
Biuro Organizacji Widowni

tel. 12 644 02 66 wew. 55
rezerwacja@nck.krakow.pl

REKLAMA

ZAPRASZAMY DO BARÓW MLECZNYCH NA
SMACZNE I NIEDROGIE POTRAWY

Bar „Bieńczyce”, os. Kazimierzowskie 22, tel. 12 648 15 10

Bar „Centralny”, os. Centrum C1, tel. 12 644 14 95

Bar „Szkolny”, os. Na Skarpie 24, tel. 12 644 34 02

Bar „Północny”, os. Teatralne 11, tel. 12 644 40 87

**Bary zapewniają świeże i tanie dania
tradycyjnej kuchni polskiej**

sFOTOhutowani

sFOTOhutowani to projekt, który ma na celu przedstawienie Nowej Huty z perspektywy obiektywu. Składają się na niego warsztaty i spacer fotograficzny oraz konkurs zakończony wernisażem. Projekt wystartował w 2022 roku i z każdą kolejną edycją zyskuje na popularności, zbiera coraz szersze grono uczestników i uczestniczek. Więcej informacji na stronie Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta.

Vident

STOMATOLOGIA
PROTETYKA

lek. stom.
Andrzej Zimoch
tech. dent.
Marcin Słowiak

PEŁNY ZAKRES USŁUG
KORONY, MOSTY, PROTEZY,
EKSPRESOWE NAPRAWY

os. Boh. Września 1
tel. 12 641 48 08
12 645 93 33

BIURO
OGŁOSZEŃ

tel. 12 643-44-33

E-mail:
sekretariat@glos-tn.krakow.pl

ZAPRASZAMY

ELMAR F.H.U. "ELMAR" s.c.
rowery
 SPRZEDAŻ • SERWIS • KOMIS
 CZĘŚCI I AKCESORIA ROWEROWE
 31-625 Kraków, os. Piastów 60 A, paw. 3, Plac Targowy "PIAST"
 tel. 12 647 13 88 www.elmar.interial.pl elmar@interial.pl
 kom. 502 730 087 www.elmar-rowery.pl sklep@elmar-rowery.pl

Kraków

14 września 2025
g. 16.00 i 19.00, Scena NCK

**MAGICZNY ŚWIAT
 OPERETKI I MUSICALU**
5 lat Duo Performance

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Nowohuckie Centrum Kultury
 Biuro Organizacji Widowisk

tel. 12 644 02 66 wew. 55
 rezerwacja@nck.krakow.pl

SENTENCJA TYGODNIA:

Nie bój się wielkiego kroku. Nie pokonasz przepaści dwoma małymi.

David Lloyd George

AKTA SPRAWY

ODTAJNIONE OBLICZA ZDRADY

Przypadek z koncertu zespołu Coldplay w Bostonie, gdy w relacji pokazano prezesa jednej z firm ze swoją pracowniczką w dwuznacznej sytuacji, pokazuje, że kłamstwo ma krótkie nogi. Mogą o tym wiele powiedzieć prywatni detektywi specjalizujący się właśnie w ujawnianiu wszelakich zdrad. Mażeńskich i partnerskich. Zbierając dowody na to, że któreś z małżonków zamiast w pracy czy na delegacji jest na plaży nad Bałtykiem czy w innym bardziej egzotycznym miejscu. W czasach kiedy się przemieszczamy, gdy wkoło są media, a w kieszeni smartfony – utrzymanie pewnych prywatnych spraw w tajemnicy – jest nader problematyczne.

Ilość memów, nagłówki w gazetach i mediach internetowych czy materiały nawet w poważnych sieciach telewizyjnych pokazujących przypadek ze wspomnianego powyżej koncertu, uzmysławiają nam, jaka jest współczesna siła środków komunikacji społecznej. Ale też należy sobie zdawać sprawę, że obecnie coraz mniej tajemnic jest możliwych do utrzymania i to abstrahując od działalności służb specjalnych czy programów typu Pegasus. 39-letni Kacper K. był bardzo zaskoczony ustawiając swój elektroniczny zegarek. Chcąc sprawdzić ustawienia w podobnym urządzeniu żony ujawnił, że zapisane tam dane dotyczące jej trybu życia, niekoniecznie pokrywają się z jej zapowiedziami. Mianowicie miesiąc wcześniej stwierdziła, że zacznie chodzić na siłownię i przede wszystkim wróci do biegania. I rzeczywiście bardzo często jej nie było w domu w czasie wolnym. Tymczasem informacje pochodzące z jej smartwatcha kompletnie fizycznej aktywności nie potwierdzały. Szczególnie ilości zrobionych kroków. Sprawa więc trafiła do detektywa, a ten obserwujący małżonkę pana Kacpra stwierdził, że ta zamiast joggingu spędza czas w prywatnym mieszkaniu ich wspólnego znajomego. Gdzie, jak łatwo się domyślić, raczej nie oddawali się treningom, ale innej aktywności fizycznej.

Ta sprawa już znalazła swoje odbicie w sądzie i rozpoczętej sprawie rozwodowej. Niewykluczone, że ze związkiem państwa H. z Krakowa, będzie podobnie. Ich przypadek bardzo przypomina ten amerykański z koncertu grupy Coldplay. Z tym, że muzyczne wydarzenie odbyło w Katowicach w Hali Spodek. Gdzie nie było co prawda „kisscam” jak w USA, ale za to beztraska muzyczna zabawa, czułe gesty i pocałunki pana Zbigniewa H. i jego partnerki. Która bynajmniej nie była jego żoną. To wszystko doskonale widziała bliska znajoma jego ślubnej będąca także na koncercie. Która oczywiście przyjaciółkę o tym natychmiast poinformowała. Zdradzona od razu wynajęła detektywa, aby to potwierdził. Co ten zrobił, dostarczając zdjęcia i filmy z kolejnych randek.

Z kolei 37-letnia Ewelina C. zauważyła, że jej mąż od kilku miesięcy nie dość, że ma niespotykany nawał pracy, to na dodatek stale gdzieś wyjeżdża. Tłumaczył to restrukturyzacją firmy i koniecznością konsultowania wielu spraw w krajowych oddziałach. Kiedy jednak za jego nieobecnością w ciągu dnia w domu poszła także ta w nocna, wtedy pani C. zaczęła coś podejrzawać. I skorzystała z oferty biura detektywistycznego. Tutaj działanie było nader proste, w samochodzie pana C. umieszczono nadajnik GPS i po kolejnych

nieobecnościach małżonka pani Ewelina dowiedziała się, że ten miał być rzekomo w oddziale swojej firmy w Lublinie, natomiast jego firmową toyotę zlokalizowano najpierw pod Krakowem, a potem w Zakopanem. Tam też wysłano detektywa, który dostarczył już bardziej namacalne dowody w postaci filmów i zdjęć pana C. z młodą, atrakcyjną blondynką. Z którą bywał niekoniecznie na górskich szlakach, ale w hotelu i licznych lokalach gastronomicznych.

Jak widać, możliwości ujawnienia zdrady jest wiele, czasem decyduje przypadek, a potem potwierdzenie podejrzeń. A techniczne możliwości ujawniania takich spraw stale się rozrastają. Coraz rzadziej jesteśmy anonimowi, czy to jako sprawcy i ofiary przestępstw, czy osoby naruszające chociażby treść małżeńskiej przysięgi. (mar)

HOROSKOP

BARAN (21 III–20 IV). Rosną Twoje akcje w rodzinnym kręgu. Dasz się poznać jako doskonały organizator i przyjazny kompan. A uroczyste spotkanie jakie planujesz w szerszym gronie długo jeszcze będzie wracać we wspomnieniach.

BYK (21 IV–20 V). Zdecydowana poprawa zdrowia to bardzo ważna wiadomość, która Cię ucieszy i pozwoli na realizację planów jeszcze w tym sezonie wakacyjnym, a spotkanie z przyjacielem będzie także miłym i ważnym wydarzeniem miesiąca.

BLIŹNIĘTA (21 V–21 VI). Ostatnio dość często tracisz głowę i w ważnych sprawach zawodzisz

też rodzinę. Po prostu musisz uporządkować swoje sprawy osobiste, towarzyskie, by koniecznie odzyskać zaufanie bliskich.

RAK (22 VI–22 VII). Nawarstwiło się w Twoim środowisku wiele problemów. Musisz uzbroić się w cierpliwość, niczego nie przyspieszaj, bo czas działa na Twoją korzyść. Powoli wyjaśni się sytuacja, a oponenti przekonają się do Twoich racji.

LEW (23 VII–22 VIII). Trochę zamieszania w Twoim otoczeniu, staraj się zachować tutaj dystans, bo każda uwaga może być potraktowana jako wtrącanie się w czyjeś sprawy. Zadbaj

teraz raczej o swoje zdrowie i zbawienny relaks.

PANNA (23 VIII–22 IX). Twoja kondycja pozostawia wiele do życzenia. Dobrze byłoby nieco zdystansować się od codziennych problemów, a najlepszy byłby choćby kilkudniowy wyjazd z kochaną osobą w siną dal...

WAGA (23 IX–22 X). Jesteś skłócony z kimś bliskim z rodziny i zapewne postarasz się tę drażliwą sytuację naprawić. Nie będzie to łatwe, ale w tej niełatwej sytuacji możesz liczyć na pomocną, koncyliacyjną radę ze strony starszej, zaufanej osoby.

SKORPION (23 X–21 XI). Masz

dobrą sytuację finansową i wszystkie swoje plany, zakupy, będziesz mógł z powodzeniem zrealizować. Czeka Cię więc sympatyczna gonitwa po sklepach i radość z nowych, atrakcyjnych rzeczy.

STRZELEC (22 XI–21 XII). Często bywasz w różnych środowiskach, dociera tu do Ciebie wiele komplementów. Bądź bardzo ostrożny i traktuj te pochlebne uniesienia należnym dystansem. Nie zwracaj się też ze swoich planów zawodowych.

KOZIOROŻEC (22 XII–19 I). Krótki wypoczynek w kręgu bliskich, przyjaznych osób bardzo wzmocni Twoje zdrowie i wiarę

w lepszą przyszłość. Po atrakcyjnym urlopie z optymizmem zabierzesz się do pracy.

WODNIK (20 I–18 II). Wkrótce dołączysz do towarzystwa sympatycznych, miłych ludzi z którymi ciekawie będziesz spędzać czas. Udzieli ci się ich zabawowy nastrój i przede wszystkim przyjazne nastawienie do świata.

RYBY (19 II–20 III). Bardzo zaangażujesz się w zadania na rzecz firmy, co dostrzeże kierownictwo ale jednocześnie mniej czasu będziesz mieć dla spraw rodzinnych i tu spotkasz się z wieloma wymówkami. Samo życie.

- Samanta

HUMOR

Hrabia do Jana:
 - Janie, idź podle kwiaty w ogrodzie.
 - Ale przecież pada deszcz.
 - To weź parasol.

Blondynka podchodzi do automatu z colą. Wrzuca monetę, wyskakuje cola. Robi tak pięć minut. Zrobiła się kolejka. Facet z kolejki:
 - Proszę pani, wszyscy chcą się napić.
 A na to blondynka:
 - Proszę pana, się wygrywa, się gra dalej.

W wojsku:
 - Panie majorze, przyniosłem wniosek o przepustkę.
 Na to major:
 - Wstaw do lodówki.

Wchodzi baba do lekarza i mówi:
 - Panie doktorze jak się leczy owsiki?
 - A co? Kaszłą?

Na pustyni wyczerpany turysta pyta Beduina:
 - Jak dojść do Kairu?
 - Cały czas prosto, a w czwartek w prawo.

SKRZYDEŁKA W SEZAMIE

Skrzydełka umyj i osusz. Natrzyj solą i pieprzem. Włóż do miski z olejem. Marynuj 30 minut. W drugiej misce wymieszaj oba sosy chili z sosem sojowym, olejem sezamowym i imbirem. Na suchej patelni upraż nasiona sezamu. Skrzydełka ułóż na ruszcie. Piecz je pod przykryciem 10 minut. Potem posmaruj mieszanką sosów i grilluj kolejne 10 minut. Za każdym razem, kiedy obracasz skrzydełka, smaruj je sosem. Posyp sezamem.

Składniki: 12 skrzydełek kurczaka, 6 łyżek oleju, łyżeczka soli, pieprz, 3 łyżki sosu sojowego, 5 łyżek słodkiego sosu chili, 2 łyżeczki ostrego sosu chili, łyżeczka oleju sezamowego, 1/2 łyżeczki startego imbiru, garść nasion sezamu.

